

A photograph of three children participating in a rope course activity. The child on the left is a girl with dark skin wearing a white t-shirt and a blue helmet. The child in the middle is a boy with light skin wearing a light blue polo shirt and a black helmet. The child on the right is a girl with light skin wearing a pink tank top and a pink helmet. They are all wearing safety harnesses and holding onto ropes. The background shows trees and a wooden structure.

VANTAAN HYVINVOINTI- KATSAUS 2023

JOHDANTO HYVINVOINTI- KATSAUKSEEN

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:n mukaan kunnan tulee raportoida valtuustolle kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista ja toteutetuista toimenpiteistä vuosittain. Lisäksi kerran valtuustokaudessa on valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Vantaalla on tehty laaja hyvinvointikertomus viimeksi vuonna 2020.

Vantaan vuoden 2023 hyvinvointikatsauksen teemat nousevat THL:n vähimmäistietosisällöstä, jota on täydennetty erityisesti Vantaan näkökulmasta tärkeillä indikaattoreilla. Vähimmäistietosisältö on täydennetty kuulemalla Vantaan kaupungin toimialojen ja palvelualueiden näkemystä niistä ilmiöistä, jotka huolettavat arjen palveluissa. Katsauksessa on mukana myös vuosittain valtuustolle raportoitavia indikaattoreita. Vähimmäistietosisällön sekä vuosittain raportoitavat indikaattorit on merkattu esityksessä oikeaan yläkulmaan.

Katsausta alettiin kasaamaan tutkimalla, mitä tutkittua ja uutta tietoa on tarjolla. Suuri osa katsauksen tiedoista on uusia, mutta mukaan on nostettu myös aihevalinnan kannalta olennaisia vanhempia tietoja. Suurin osa katsauksen indikaattoreista käsittelee vain Vantaata, mutta tilannekohtaisesti mukaan on otettu sellaistaikin tietoa, joka on ollut saatavilla vain Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen laajuisesti.

Hyvinvointikatsaus 2023 on laadittu Hyvinvointia rakentava Vantaa – strategiateeman organisaatorakenteessa, johon kuuluvat eri ikäryhmiä edustavat asiantuntijaryhmät ja koordinaatioryhmä sekä johtoryhmä. Ryhmissä on edustus kaikilta toimialoilta sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta.

Hyvinvoinnin tilaa seurataan Vantaalla vuosittain hyvinvointikatsauksen ja -kertomusten avulla. Hyvinvointikatsauksia ja -kertomuksia käytetään hyvinvointisuunnitelmien taustoituksessa. Vantaan hyvinvointityön tarkoituksena on turvata kaikkien kaupunkilaisten hyvinvointi.

Tässä hyvinvointikatsauksessa esiteltävät indikaattorit on jaoteltu THL:n vähimmäistietosisällön mukaisiin teemoihin. Katsauksen teemat ovat:

1. Elinolot
2. Terveys
3. Elintavat
4. Osallisuus
5. Vapaa-aika
6. Turvallisuus
7. Elinympäristö.

Kuva: Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateeman toimintamalli.

ELINOLOT

VANTAAN HYVINVOINTIKATSAUS 2023

ELINOLOT

Elinolot-teemassa kuvataan vantaalaisten elinolosuhteita eri näkökulmista, kuten köyhyys- tai syrjäytymisriskiä, työttömyyttä, työkykyä, toimeentuloa ja asumista.

- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuvien työkyky on hieman parantunut.
- Rakennetyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömien määrä on Vantaalla laskenut.

- Vantaalla asuu runsaasti toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita lapsiperheitä.
- Vantaalla työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria on enemmän kuin muissa isoissa kaupungeissa. Riskiryhmässä ovat erityisesti ulkomaalaistaustaiset nuoret.
- Asunnottomien määrä Vantaalla on kasvanut.

VANTAALLA ASUU RUNSAASTI TOIMEENTULOTUKEA PITKÄAIKAISESTI SAANEITA LAPSIPERHEITÄ

TOIMEENTULOTUKEA PITKÄAIKAISESTI SAANEET LAPSIPERHEET, % LAPSIPERHEISTÄ

	2019	2020	2021	2022
Vantaa	5,6	5,4	5,5	5,5
Espoo	4	3,9	3,9	3,6
Helsinki	5	5	4,9	4,6
Koko maa	3,1	3	2,9	2,6

Vantaalla korostuu toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä. Luku on yli kaksi kertaa suurempi kuin koko maassa. Se on myös pääkaupunkiseudun suurin. Prosenttiosuus on pysynyt lähes samana viime vuodet.

Lapsiperheiden toimeentuloa kuvaa myös ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntien osuus kaikista lapsiasuntokunnista, joka oli vuonna 2022 Vantaalla 32 %. Osuus on pienempi kuin Helsingissä (34 %) mutta suurempi kuin koko maassa keskimäärin (28 %).

SYRJÄYTYMISRISKISSÄ OLEVIENTEN NUORTEN MÄÄRÄ ON VÄHENTYNYT

SYRJÄYTYMISRISKISSÄ (EI TYÖSSÄ, EI KOULUTUKSESSA, EI VARUSMIESPALVELUKSESSA) OLEVAT 18-24-VUOTIAAT, % VASTAAVAN IKÄISISTÄ

ALUE	SUKUPUOLI	2020	2021	MUUTOS (%-YKS.)
Vantaa	Yhteensä	19,1	16,9	-2,3
Vantaa	Miehet	20,5	18,8	-1,7
Vantaa	Naiset	17,6	15,0	-2,6
Koko maa	Yhteensä	18,3	15,4	-2,9
Koko maa	Miehet	21,1	17,8	-3,3
Koko maa	Naiset	15,3	12,8	-2,5

Syrjäytymisriskissä olevien nuorten eli NEET-nuorten määrä on vähentynyt kautta maan. Vantaalla muutos etenkin miesten osalta on ollut muuta maata hitaampaa.

Nuorisotyöttömyys on laskenut koko maan tasolla. Tämä näkyy myös syrjäytymisriskissä olevien nuorten eli NEET-nuorten määrässä.

ULKOMAALAISTAUSTAISILLA NUORILLA ON MUITA SUUREMPI RISKI JÄÄDÄ TYÖN JA KOULUTUKSEN ULKOPUOLELLE

NEET-NUORTEN (EI TYÖSSÄ, EI KOULUTUKSESSA, EI VARUSMIESPALVELUKSESSA) MÄÄRÄ VANTAALLA IKÄRYHMÄSTÄ % JA LUKUMÄÄRÄ SEKÄ SYNTYPERÄN MUKAAN % JA LUKUMÄÄRÄ

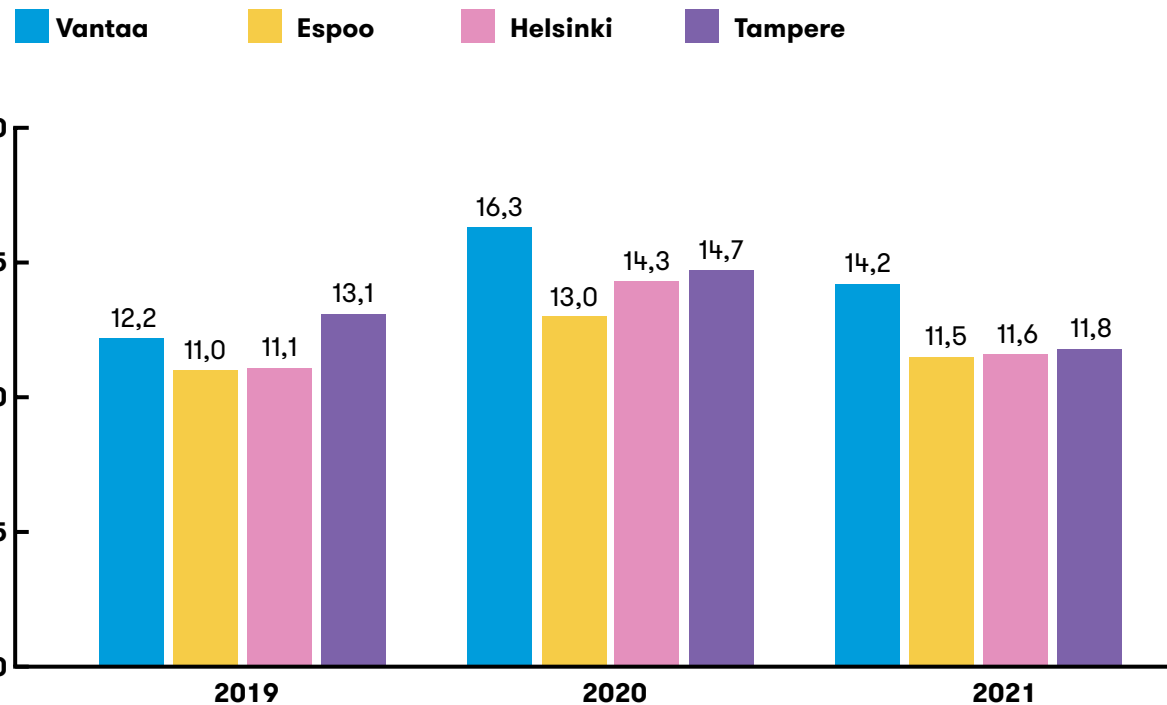
	VANTAA YHTEENSÄ	SUOMALAISTAUSTAINEN	ULKOMAALAISTAUSTAINEN, SYNTYNUT SUOMESSA	ULKOMAALAISTAUSTAINEN, SYNTYNUT ULKOMAILLA
NEET-nuorten osuus %	14	12	15	23
NEET-nuoret	6 620	4 375	396	1 849
Koko ikäryhmä 15-29 v.	46 502	35 751	2 586	8 165

Ulkomaalaistaustaisissa nuorissa on enemmän työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia verrattuna koko ikäryhmään.

Riski syrjäytyä on suurin ulkomailla syntyneillä ulkomaalaistaustaisilla nuorilla. Myös Suomessa syntyneillä ulkomaalaistaustaisilla nuorilla syrjäytymisriski on kohonnut.

VANTAALLA TYÖN JA KOULUTUKSEN ULKOPUOLELLA OLEVIA NUORIA ENEMMÄN KUIN MUISSA SUURISSA KAUPUNGEISSA

15–29-VUOTIAIDEN NEET-NUORTEN (EI TYÖSSÄ, EI KOULUTUKSESSA, EI VARUSMIESPALVELUKSESSA) OSUUS (%) VASTAAVASTA IKÄLUOKASTA ISOISSA KAUPUNGEISSA

Vantaalla työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä on pysynyt koronan jälkeen muita suuria kuntia korkeammalla tasolla.

VANTAAN JA KERAVALAN HYVINVOINTIALUEELLA ASUVIEN TYÖKYKY ON HIEMAN PARANTUNUT

TYÖKYVYTTÖMYYSINDEKSI, IKÄVAKIOITU

Indeksiluvut kuvaavat hyvinvointialueiden väestön terveyttä ja työkykyä suhteessa koko maan tasoon (koko maa = 100). Indeksien arvo on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastuvuus tai työkyvyttömyys alueella on.

	2019	2020	2021
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	76,3	75,7	74,4
Helsinki kaupunki	73	71,9	70,5
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	80,5	78,7	77,4
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	85,9	85,2	84,9
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	69,2	69	68,5
Koko maa	100	100	100

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuvien työkyky on hieman parantunut ja suhteessa koko maan tasoon alueella on vähemmän työkyvyttömyyttä.

RAKENNETYÖTTÖMYYS ON VANTAALLA LASKENUT

VAIKEASTI TYÖLLISTYVÄT (RAKENNETYÖTTÖMYYS), % 15-64-VUOTIAISTA

		2020	2021	2022	MUUTOS (%-YKS.)
Vantaa	Yhteensä	4,2	6,2	5,5	-0,7
Vantaa	Miehet	4,5	6,6	5,8	-0,8
Vantaa	Naiset	3,9	5,8	5,2	-0,6
Koko maa	Yhteensä	4,6	5,3	4,5	-0,8
Koko maa	Miehet	5,2	6,0	5,2	-0,8
Koko maa	Naiset	3,9	4,5	3,8	-0,7

Rakennetyöttömyys on hieman laskenut kautta maan. Myös Vantaalla rakennetyöttömien määrä on laskenut.

Rakennetyöttömyydellä tarkoitetaan suhdannetilanteesta riippumatonta työttömyysastetta. Pitkittynyt heikko taloustilanne voi lisätä riskiä rakennetyöttömyyden kasvulle.

ASUNNOTTOMIEN MÄÄRÄ VANTAALLA ON KASVANUT

ASUNNOTTOMAT YKSIN ASUVAT / 1 000 ASUKASTA

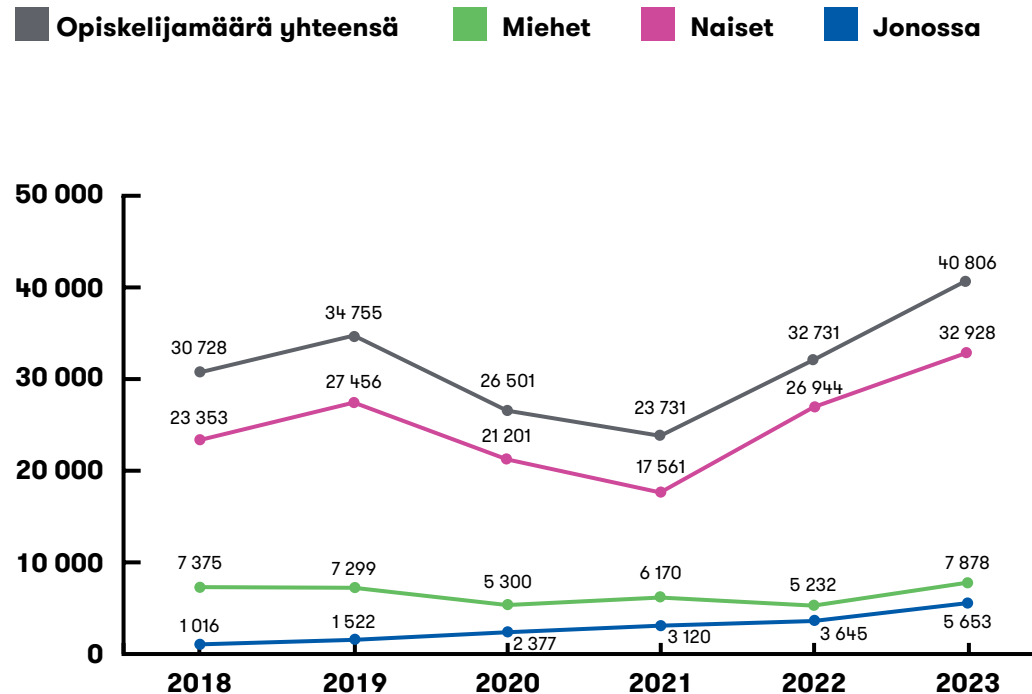
	2019	2020	2021	2022
Vantaa	1,2	1	0,9	1,2
Espoo	2,6	2,3	1,8	1,3
Helsinki	1,6	1,5	1,5	1,2
Koko maa	0,8	0,8	0,7	0,7

Vantaalla oli asunnottomia vuonna 2022 yhteensä 291, joista naisia oli 75 ja nuoria, alle 25-vuotiaita 44.

43 % asunnottomista Vantaalla oli maahanmuuttajataustaisia.

VANTAAN AIKUISOPISTON OPISKELIJAMÄÄRÄT KASVUSSA

VANTAAN AIKUISOPISTON OPISKELIJAMÄÄRÄ 2018–2023,
(ei sisällä aikuisten perusopetuksen opiskelijoita)

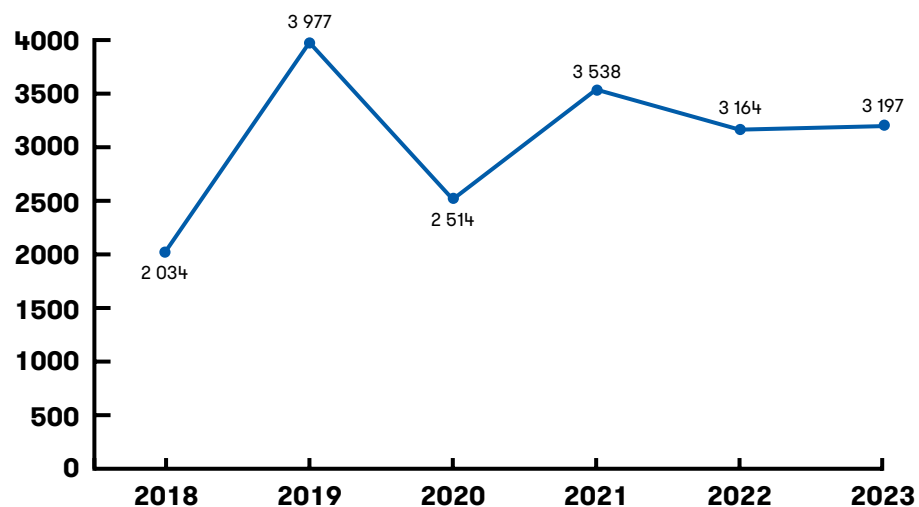

Aikuisopiston opiskelijamäärä väheni huomattavasti koronapandemian aikana, mutta on palautunut 2022–2023 aikana pandemiaa edeltävälle tasolle.

Aikuisopiston kurssipaikkaa jonottavien määrä on selvästi kasvussa.

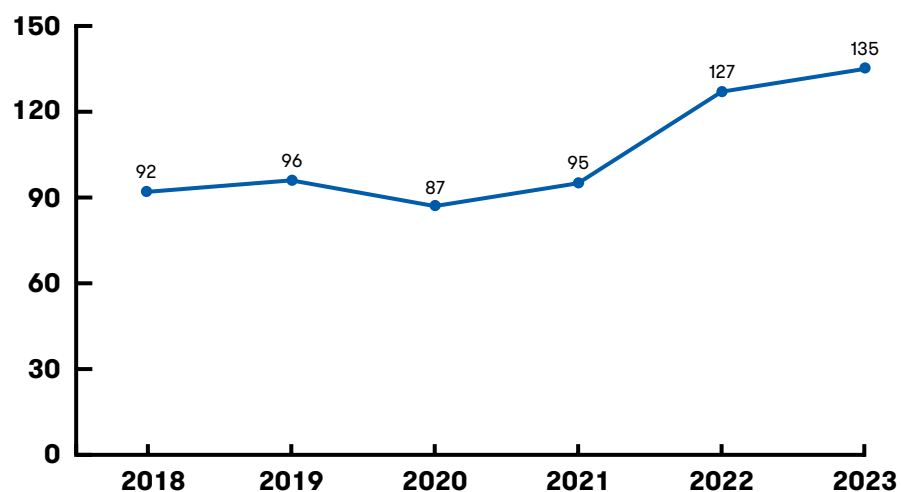
AIKUISTEN PERUSOPETUKSEN TARVE VANTAALLA KASVAA

SUORITETTUIJEN KURSSIEN MÄÄRÄ

Aikuisten perusopetus on maahanmuuttajille suunnattua perusopetusta, joka antaa valmiudet toisen asteen opintoihin tai työelämään.

OPIKELIJAMÄÄRÄ

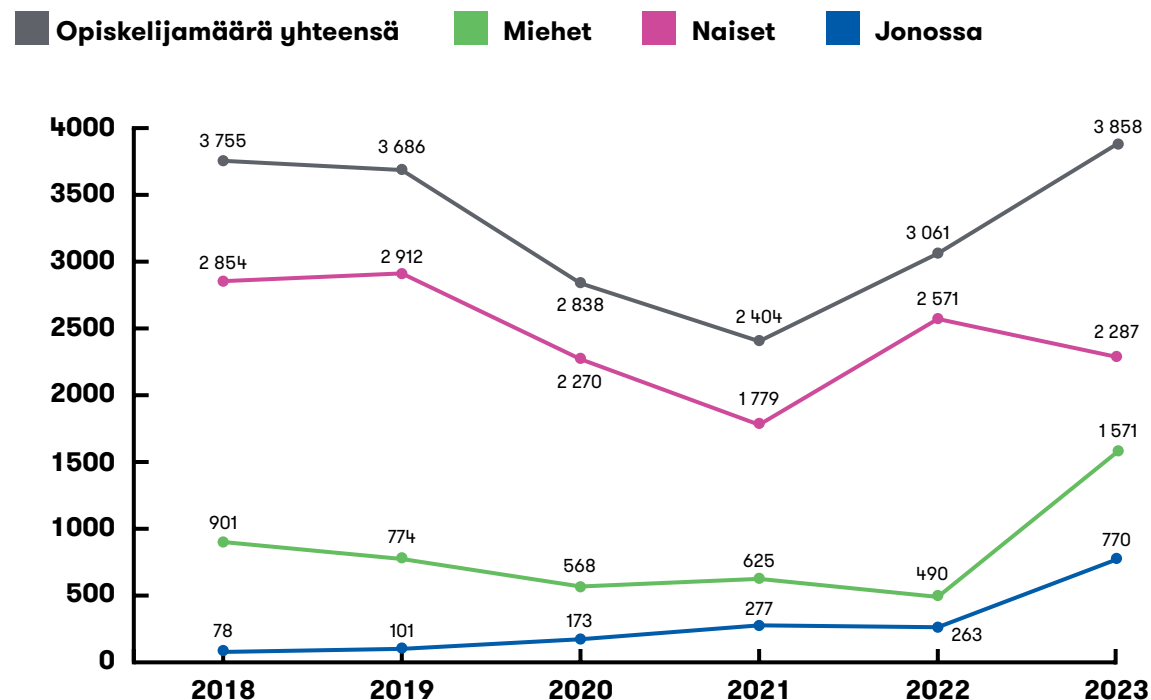

Aikuisten perusopetuksen opiskelijamäärä Vantaalla on kasvussa. Tällä hetkellä opiskelupaikat ovat täynnä.

Lähde: Vantaan aikuisopiston tilasto

AIKUISTEN S2-OPETUKSELLE ON VANTAALLA SUURI TARVE

SUOMI TOISENA KIELENÄ (S2) -OPISKELIJOIDEN MÄÄRÄ

Suomi toisena kielenä -opiskelijoiden (S2) määrä Vantaan aikuisopistossa on kasvanut vuonna 2023 merkittävästi.

Suomen kielen opintoihin on jonossa ennätysmäärä ihmisiä.

Vuonna 2023 noin 60 % S2-opetukseen osallistuneista oli naisia.

YKSIN ASUVIEN OSUUS 75 VUOTTA TÄYTTÄNEISSÄ ON PYSYNYT ENNALLAAN

**75-VUOTTA TÄYTTÄNEIDEN YKSIN ASUVIEN OSUUS VASTAAVAN
IKÄISESTÄ ASUNTOVÄESTÖSTÄ, %**

	2019	2020	2021	2022
Vantaa	45,0	44,8	44,2	44,2
Espoo	42,0	41,3	41,3	41,7
Helsinki	53,3	52,5	51,9	51,7
Koko maa	46,7	46,2	45,8	45,5

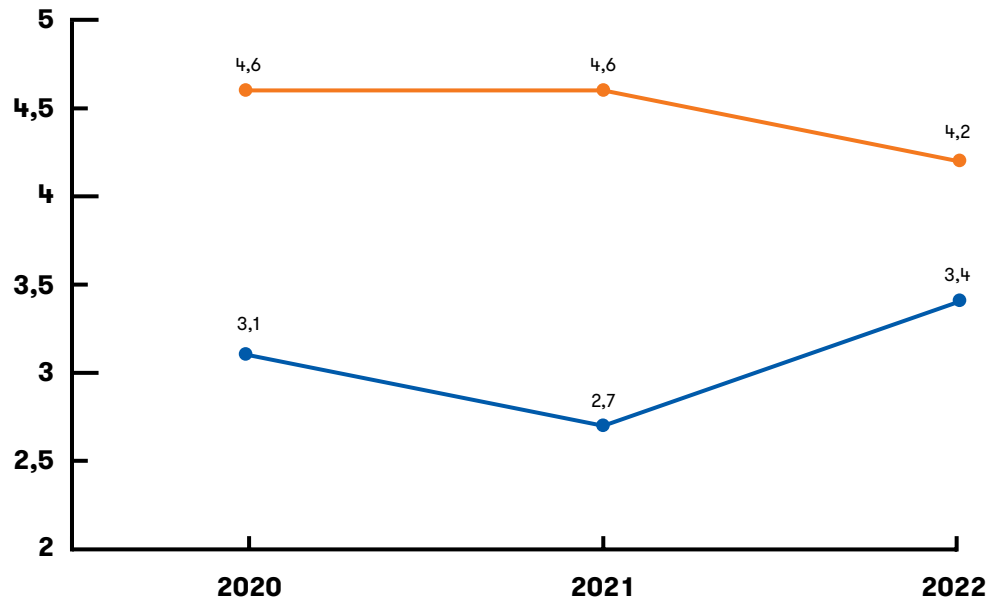
Yksin asuvien osuus 75 vuotta täyttäneissä on pysynyt ennallaan. Osuus on hieman suurempi kuin Espoossa ja pienempi kuin Helsingissä ja koko maassa.

Lähde: Asunnot ja asuinolot -tilasto (Tilastokeskus)

OMAISHOIDON TUELLA KOTONA HOIDETTAVIEN MÄÄRÄ ON KASVUSSA

OMAISHOIDON TUEN 75 VUOTTA TÄYTTÄNEET HOIDETTAVAT VUODEN AIKANA,
% VASTAAVAN IKÄISESTÄ VÄESTÖSTÄ

■ Vantaa ■ Koko maa

Omaishoidon tuella kotona hoidettavien 75 vuotta täyttäneiden vantaalaisten osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on kasvussa. Määrä on pienempi koko maahan verrattuna.

Koko maassa omaishoidon tuella kotona hoidettavien määrä on hieman laskenut.

A photograph of two women standing on a paved path in a forest, each with a bicycle. The woman on the left is wearing an orange t-shirt, black shorts, and a white helmet. The woman on the right is wearing a purple t-shirt, black leggings, and a black helmet. They are both smiling at the camera. The background is a dense forest with tall trees and sunlight filtering through the leaves. A large green triangle is overlaid on the bottom left corner of the image.

TERVEYS

VANTAAN HYVINVOINTIKATSAUS 2023

TERVEYS

Terveys-teemassa kuvataan vantaalaisten fyysistä ja psyykkistä terveyttä. Terveysteen liittyy olennaisesti myös ihmisen oma kokemus terveydentilasta ja onnellisuudesta.

- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuvien aikuisten terveys on kohentunut.
- Poikien fyysinen toimintakyky on parantunut.

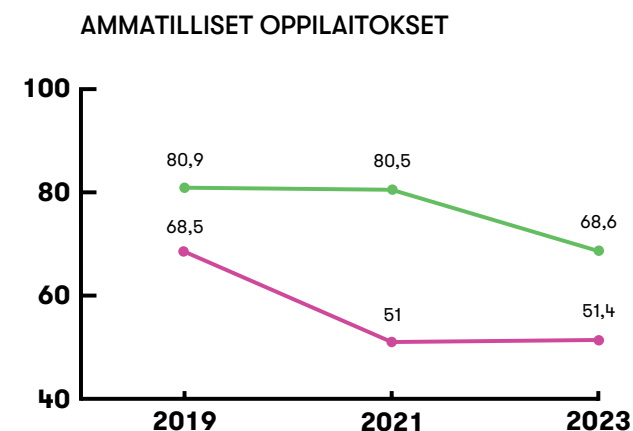
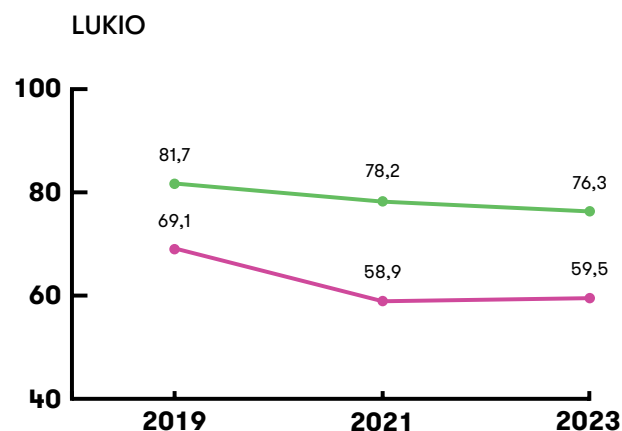
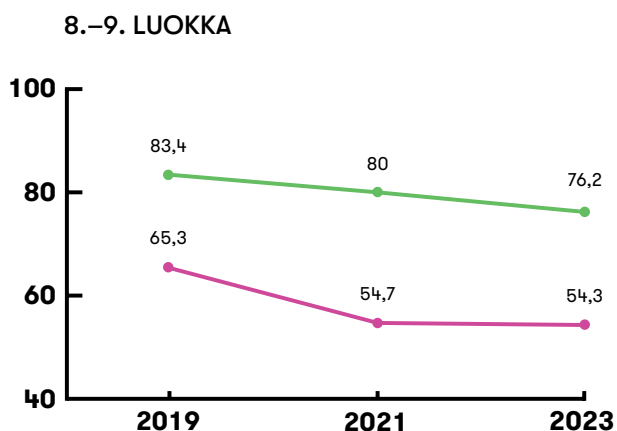
- Yhä useampi ala- ja yläkoululainen kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi.
- Vain noin neljännes nuorista kokee mielen hyvinvoinnin vahvaksi.
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella lihavuus on yleistynyt.

VALTAOSA LAPSISTA JA NUORISTA ON EDELLEEN TYTYVÄISIÄ ELÄMÄÄNSÄ, MUTTA NUORTEN TYTYVÄISYYS ELÄMÄÄNSÄ ON LASKENUT EDELLEEN

TYTYVÄINEN ELÄMÄÄNSÄ TÄLLÄ HETKELLÄ, %.

Pojat Tytöt

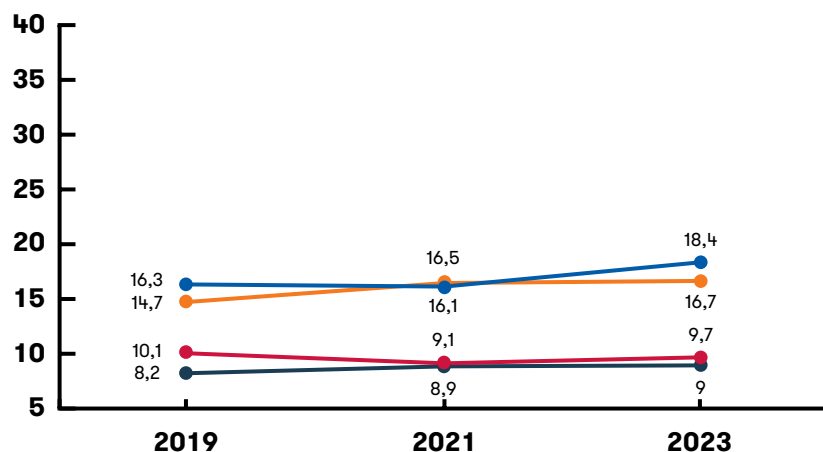
Valtaosa vantaalaisista lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä. Kaikkein tyytyväisimpiä elämäänsä ovat alakoulun 4.-5.-luokkalaiset. Nuorten osalta trendi on kuitenkin edelleen laskeva, vuonna 2023 kaksi kolmesta yläkouluiikäisestä kokee olevansa tyytyväinen elämäänsä. Vantaalla tyytyväisyys elämään on lähellä koko maan tasoa.

YHÄ USEAMPI PERUSOPETUSIKÄINEN KOKEE TERVEYDENTILANSA KESKINKERTAISEKSI TAI HUONOKSI - MYÖS KOULUPOISSAOLOT OVAT LISÄÄNTYNEET

KOKEE TERVEYDENTILANSA KESKINKERTAISEKSI TAI HUONOKSI, %.

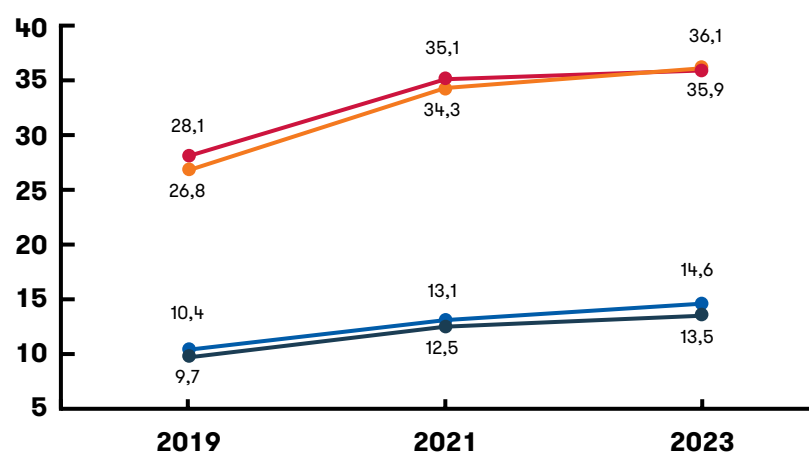
■ 4.-5. luokka Vantaa ■ 8.-9. luokka Vantaa ■ 4.-5. luokka Koko maa ■ 8.-9. luokka Koko maa

POJAT

Tytöt kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi merkittävästi poikia useammin. Yläkouluikäisistä tytöistä jo kolmannes kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien osuus on lisääntynyt yläkoululaisten ja alakoululaisten osalta. Toisen asteen oppilaitoksissa opiskelevista opiskelevien nuorten osalta terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien osuus on jonkin verran vähentynyt kahden vuoden takaisesta. Edelleen kuitenkin lähes joka neljäs nuori kokee terveydentilansa keskin-

TYTÖT

kertaiseksi tai huonoksi. Vantaan tilanne on hieman kansallista keskiarvoa heikempi ja tapahtunut kehitys vastaa koko maassa tapahtunutta kehitystä.

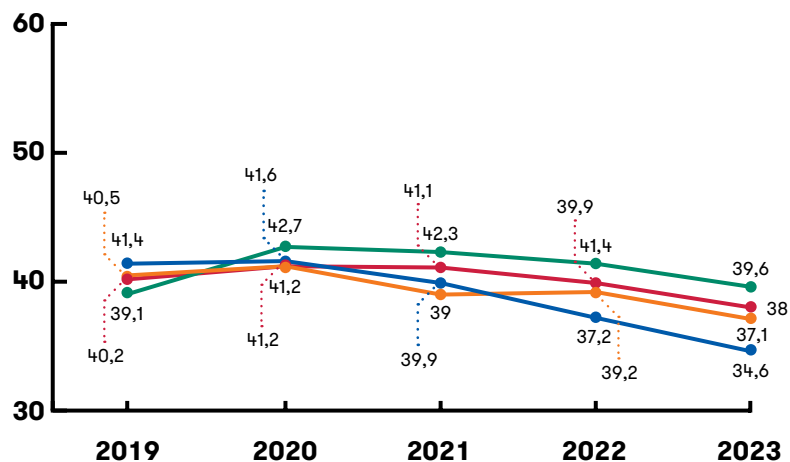
Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan oppilaiden itse ilmoittamat poissaolot koulussa sairauden ja muiden syiden vuoksi ovat Vantaalla yleisempiä kuin maassa keskimäärin. Erityisesti tytöt kertovat merkittävästi poikia useammin olevansa koulusta pois sairauden vuoksi tai muiden syiden takia.

POIKIEN FYYSINEN TOIMINTAKYKY ON PARANTUNUT JA TYTTÖJEN HEIKENTYNYT

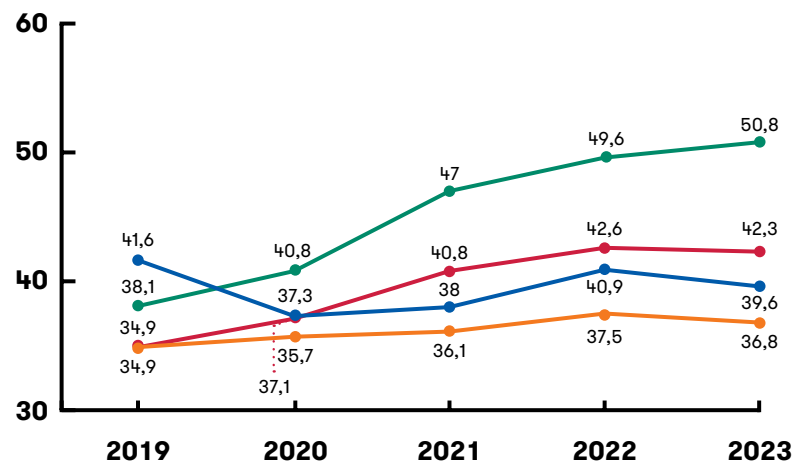
HEIKKO FYYSINEN TOIMINTAKYKY, %.

5. luokka, Vantaa 5. luokka, Koko maa 8. luokka, Vantaa 8. luokka, Koko maa

POJAT

TYTÖT

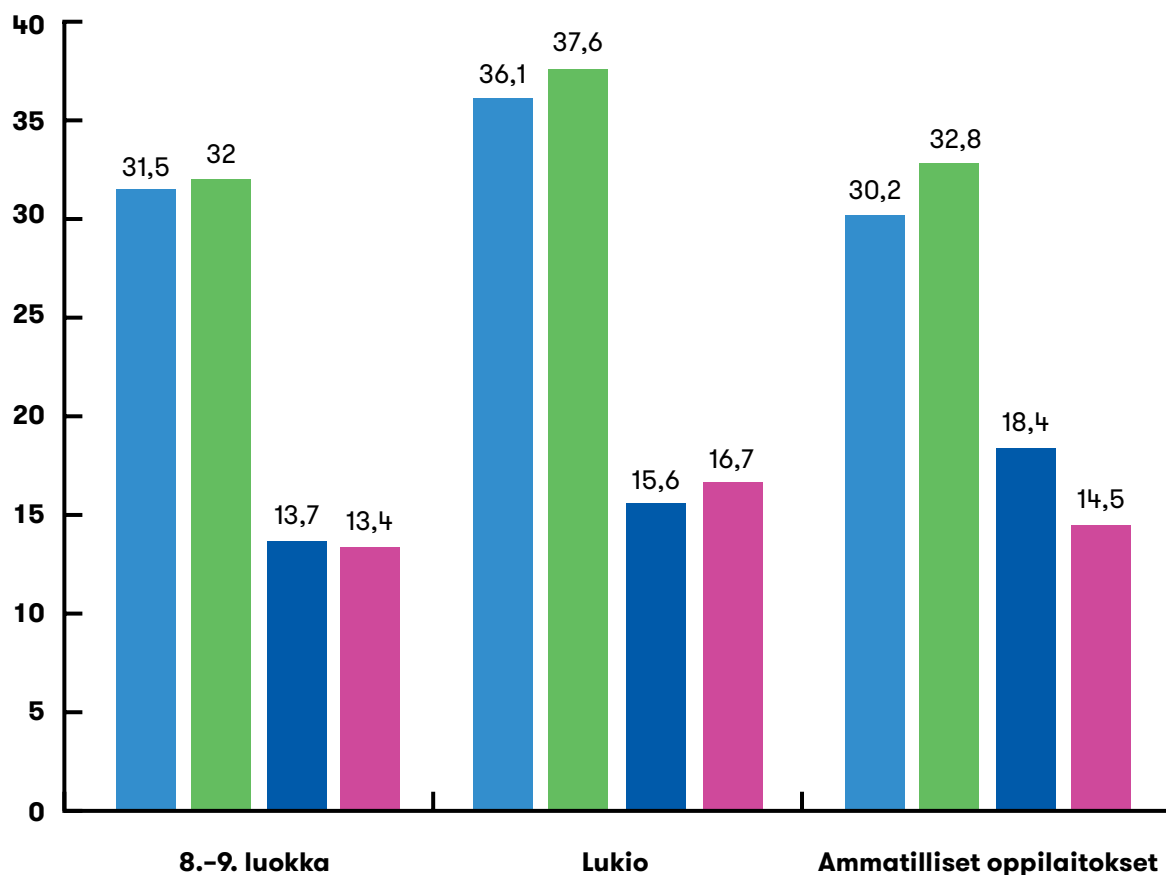
Vantaalaisten poikien fyysinen toimintakyky on tyttöjä parempi. Se on myös kehittynyt parempaan suuntaan erityisesti 5.-luokkalaisilla pojilla. 8.-luokkalaisten tyttöjen fyysinen toimintakyky on sen sijaan heikentynyt viime vuosina ja heistä jopa puolet on heikossa fyysisessä kunnossa. Vantaalaisten tyttöjen fyysinen toimintakyky on selkeästi heikompi kuin heidän ikäluokallaan koko maassa keskimäärin.

Lähde: MOVE!-mittaus (Opetushallitus)

NOIN NELJÄNNES NUORISTA KOKEE MIELEN HYVINVOINNIN VAHVAKSI

KOKENUT POSITIIVISTA MIELENTERVEYTTÄ VIIMEISEN KAHDEN VIIKON AIKANA, % (2023)

Vantaa, pojat Koko maa, pojat Vantaa, tytöt Koko maa, tytöt

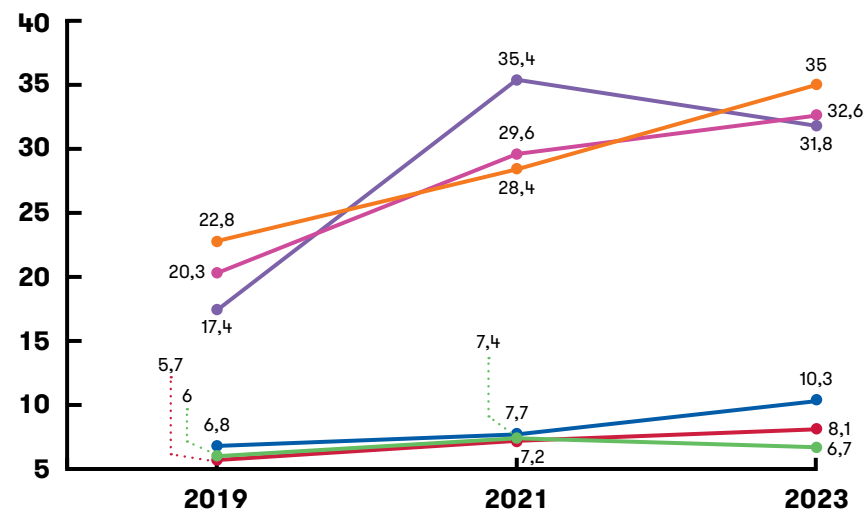
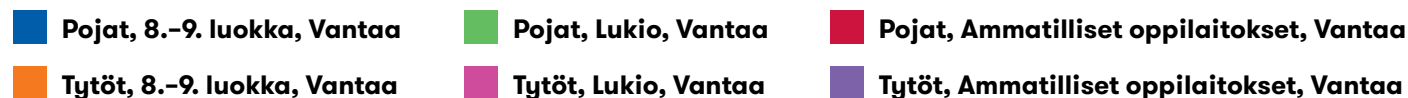

Positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana kokeneiden nuorten osuus on Vantaalla lähellä kansallista keskiarvoa. Näiden oppilaiden osuus on laskussa yläkoululaisten osalta, lukiolaisten kohdalla tilanne on pysynyt lähes ennallaan. Pojat kokevat positiivista mielenterveyttä huomattavasti tyttöjä useammin. Erityisesti positiivista mielenterveyttä kokeneiden yläkouluikäisten tyttöjen osuus on laskenut.

Lähde: Kouluterveyskysely (THL)

AHDISTUNEISUUTTA KOKEVIEN NUORTEN OSUUS KASVAA EDELLEEN

KOHTALAINEN TAI VAIKEA AHDISTUS, %.

Tytöistä merkittävä osa kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. Yläkouluikäisten tyttöjen kokema kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on edelleen lisääntynyt kahden vuoden takaisesta, sitä kokee heistä jo yli kolmannes. Myös poikien kokema kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus jatkaa yleistymistään, mutta on huomattavasti tyttöjä alhaisempaa. Poikien osalta kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokee harvempi kuin joka kymmenes nuori.

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on yleistä myös lukiossa opiskelevien tyttöjen keskuudessa ja kehitys on edelleen negatiivista.

Tilanne Vantaalla on lähellä koko maan tasoa, mutta yläkoulu- ja lukioikäisten tyttöjen sekä yläkouluikäisten poikien osalta kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus on Vantaalla jonkin verran yleisempää kuin maassa keskimäärin.

VANTAAN JA KERAVAN HYVINVOINTIALUEELLA AIKUISVÄESTÖN LIHAVUUS ON YLEISTYNYT

LIHAVIEN OSUUS (KEHON PAINOINDEKSI BMI ≥ 30) %, 20–64-VUOTIAAT

		2020	2022
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Miehet	24,9	25
	Naiset	23,5	27,2
	Yhteensä	24,2	26,1
Helsingin kaupunki	Miehet	18,7	19,9
	Naiset	15,7	18,8
	Yhteensä	17,1	19,3
Koko maa	Miehet	23,4	24,3
	Naiset	22,8	24,4
	Yhteensä	23,1	24,4

Lihavuus on yleisempää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella verrattuna koko maahan ja Helsinkiin.

Naisten lihavuus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on lisääntynyt.

VANTAAN JA KERAVAL HYVINVOINTIALUEELLA AIKUISVÄESTÖN TERVEYS ON KOHENTUNUT

SAIRASTAVUUSINDEKSI, IKÄVAKIOITU

Indikaattori ilmaisee alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Mitä suuremman arvon alue saa, sitä yleisempää on sairastavuus tällä alueella. Alueen indeksilukua tulkitaan suhteessa koko maan lukuun, joka saa arvon 100 tietokannassa saatavilla olevan aikasarjan viimeisimpänä vuonna.

	2019	2020	2021
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	94,9	93,6	92,1
Helsingin kaupunki	92,8	92,7	92,2
Koko maa	102	101,1	100

Sairastavuusindeksin mukaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuu aiempaa terveempää väestöä.

Koko maahan verrattaessa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuvat ovat keskimääräistä terveempiä.

IKÄÄNTYNEIDEN KOKEMUS ELÄMÄNLAADUSTA ON LASKENUT JA KOKEMUS ONNELLISUUDESTA PYSYNYT SAMANA

VANTAAN JA KERAVALAN HYVINVOINTIALUE

	2020	2022
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	61,3	52,8
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	46,6	45,9
Onnelliseksi itsensä kokeneiden osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	56,3	56,6
Onnelliseksi itsensä kokeneiden osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	49,2	49,8

Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus on laskenut ikääntyneillä, erityisesti 65 vuotta täyttäneillä. Kuitenkin 65 vuotta täyttäneissä on enemmän elämänlaadun hyväksi tuntevia kuin 75 vuotta täyttäneissä.

Onnelliseksi itsensä kokevien osuus on pysynyt molemmissa ikäryhmissä jokseenkin samana. Osuus on suurempi 65 vuotta täyttäneissä.

Muihin Uudenmaan hyvinvointialueisiin sekä Helsinkiin verrattuna Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on keskimääräistä vähemmän elämänlaatunsa hyväksi tuntevia ikääntyneitä. Sen sijaan onnelliseksi itsensä kokeneiden määrä on keskimääräistä suurempi.

ELINTAVAT

VANTAAN HYVINVOINTIKATSAUS 2023

ELINTAVAT

Elintavat-teemassa tarkastellaan ravitsemustottumuksia, päihteiden käyttöä, liikunta-aktiivisuutta sekä unen määrää. Kunnan tarjoamilla palveluilla voidaan tukea kuntalaisten terveellisiä elintapoja.

- Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus on hieman lisääntynyt.
- Kunnan tarjoaman hyvinvointimentorointi-palvelun suosio on kasvanut.
- Uimahallien kävijämäärät ja ohjatun liikunnan osallistujamäärät ovat kasvaneet. Myös virtuaalijumpat ovat suosittuja kuntalaisten keskuudessa.

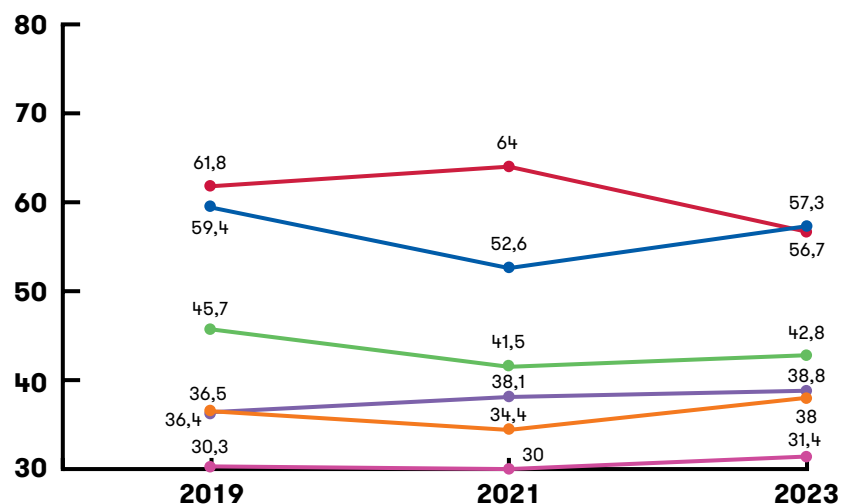
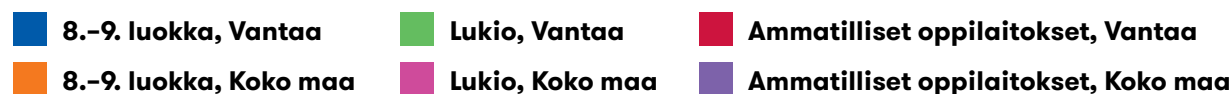

- Nuorten sähkösavukkeiden (vapen) käyttö on lisääntynyt merkittävästi. Yläkouluikäisistä joka kymmenes kertoo käyttävänsä sähkösavukkeita päivittäin.
- Työikäisistä miehistä yhä useampi käyttää liikaa alkoholia.
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella liian vähän nukkuvien naisten määrä on kasvanut selvästi.
- Yli puolet aikuisista ei liiku terveytensä kannalta riittävästi.

KOULURUOKA JÄÄ VANTAALAISILTA NUORILTA USEIN VÄLIIN

EI SYÖ KOULULOUNASTA PÄIVITTÄIN, %

Vantaalla kaikissa ikäryhmissä on enemmän kuin valtakunnallisesti niitä, jotka eivät syö koululounasta päivittäin. Koululounas jää vantaalaisilta nuorilta myös useammin väliin kuin Helsingissä ja Espoossa. Koululounaan väliin jättävien oppilaiden osuus on lisääntynyt yläkouluissa ja lukioissa viimeisen kahden vuoden aikana. Tytöt jättävät koululounaan syömättä poikia useammin.

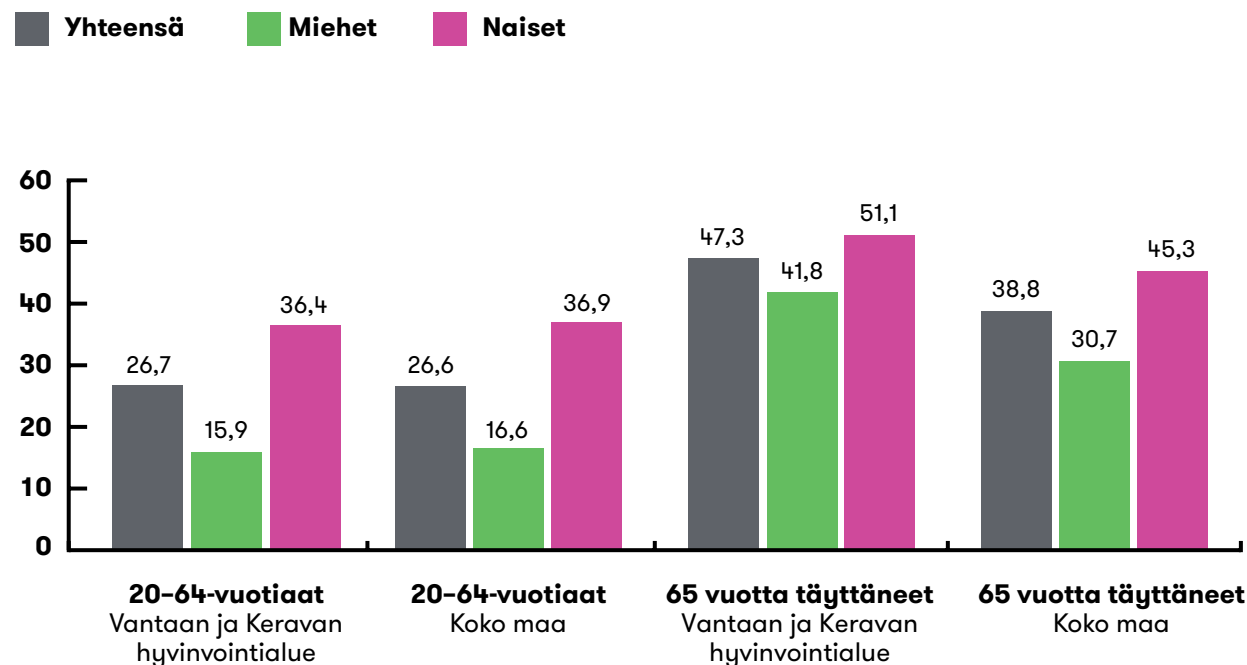
Oppilaiden kokemukset kouluruuan laadusta, mausta ja riittävyydestä ovat Vantaalla kaikissa ikäryhmissä merkittävästi heikompia kuin koko maassa keskimäärin. Lasten ja nuorten tyytyväisyys kouluruuan laatuun on heikentynyt kahden vuoden takaiseen verrattuna muilla kouluasteilla ammatillisia oppilaitoksia lukuun ottamatta.

KOULULOUNAS ON LAADULTAAN HYVÄÄ, %

	4.-5. LUOKKA		8.-9. LUOKKA		LUKIO		AMMATILLISET OPPILAITOKSET	
	2021	2023	2021	2023	2021	2023	2021	2023
Vantaa	-	44,2	33	21,1	48,9	43,1	54,4	57

NAISET SYÖVÄT MIEHIÄ AKTIIVISEMMIN KASVIKSIA, HEDELMIÄ JA MARJOJA

USEITA KERTOJA PÄIVÄSSÄ KASVIKSIA SEKÄ HEDELMIÄ JA MARJOJA SYÖVIEN OSUUS (%) VUONNA 2022

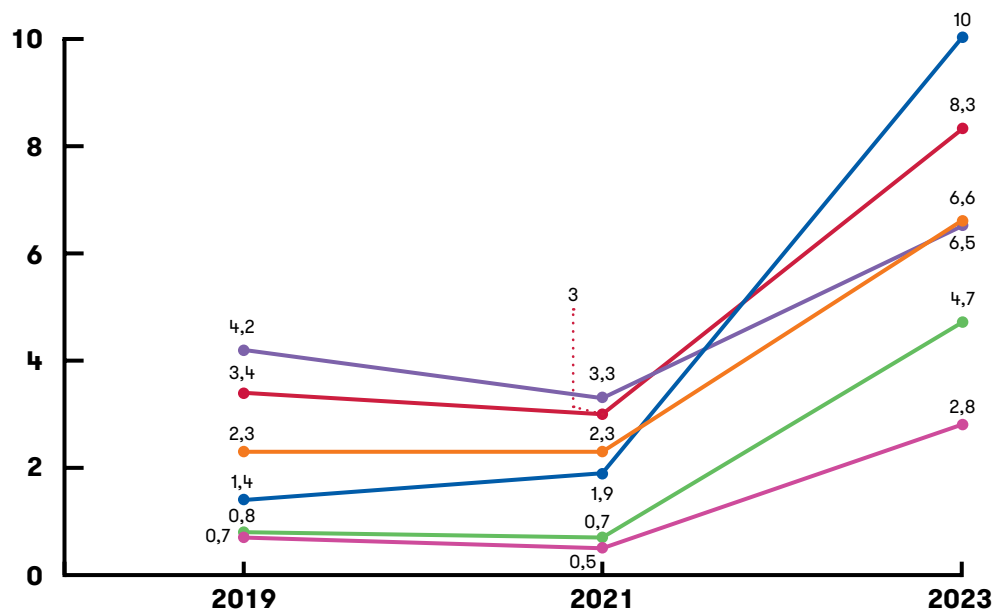
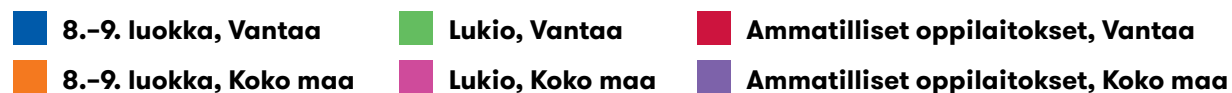
65 vuotta täyttäneet syövät kasviksia, hedelmiä ja marjoja enemmän kuin 20-64-vuotiaat.

Miehet syövät molemmissa ikäluokissa vähemmän kasviksia, hedelmiä ja marjoja verrattuna naisiin.

20-64-vuotiaissa useita kertoja päivässä kasviksia sekä hedelmiä ja marjoja syövien osuus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella keskimäärin sama kuin koko maassa. 65 vuotta täyttäneissä osuus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella suurempi kuin valtakunnallisesti.

NUORTEN SÄHKÖSAVUKKEIDEN KÄYTTÖ ON LISÄÄNTYNYT MERKITTÄVÄSTI

KÄYTTÄÄ SÄHKÖSAVUKKEITA PÄIVITTÄIN, %

Sähkösavukkeiden päivittäinen käyttö on lisääntynyt kahden vuoden aikana merkittävästi kaikissa ikäryhmissä ja on Vantaalla yleisempää kuin muualla Suomessa. Erityisen paljon on lisääntynyt yläkouluikäisten päivittäinen sähkösavukkeiden käyttö - heistä jopa joka kymmenes kertoo käyttävänsä sähkösavuketta päivittäin. Sähkösavukkeiden päivittäinen käyttö on yläkouluikäisten osalta Vantaalla yleisempää kuin koko maassa keskimäärin.

TYÖIKÄISISTÄ MIEHISTÄ YHÄ USEAMPI KÄYTTÄÄ LIIKAA ALKOHOLIA

ALKOHOLIA LIIKAA KÄYTTÄVIEN OSUUS, %

INDIKAATTORI	ALUE	SUKUPUOLI	2020	2022
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20–64-vuotiaat	Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Miehet	35,9	39,9
		Naiset	19,7	15,7
		Yhteensä	27,6	27,4
	Helsingin kaupunki	Miehet	39,9	28,6
		Naiset	21,9	22,4
		Yhteensä	30,5	25,6
	Koko maa	Miehet	37,9	35,1
		Naiset	21,9	22,3
		Yhteensä	30,1	29,0
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 65 vuotta täyttäneet	Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Miehet	54	48,1
		Naiset	23,9	20,3
		Yhteensä	38,6	32,6
	Helsingin kaupunki	Miehet	53,2	53,7
		Naiset	25,9	25
		Yhteensä	38,3	36,9
	Koko maa	Miehet	49,5	46,7
		Naiset	20,2	18,8
		Yhteensä	34,3	32

Alkoholia liikaa käyttävien osuus on suurempi miehissä kuin naisissa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella alkoholia liikaa käyttävien työikäisten miesten osuus on kasvanut toisin kuin koko maassa ja Helsingissä.

Lähde: Terve Suomi -tutkimus

YHÄ USEAMPI NAINEN NUKKUU LIIAN VÄHÄN

RIITTÄMÄTTÖMÄSTI NUKKUVIEN OSUUS (%), 20-64-VUOTIAAT*

ALUE	SUKUPUOLI	2020	2022
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Miehet	27,1	20,0
	Naiset	18,1	26,6
	Yhteensä	22,4	23,5
Helsingin kaupunki	Miehet	21,7	27,7
	Naiset	20,5	22,6
	Yhteensä	21,1	25,1
Koko maa	Miehet	21,6	25,2
	Naiset	22,4	23,1
	Yhteensä	22,0	24,2

*Tulos perustuu kysymykseen: ”Nukutko mielestäsi tarpeeksi?”. Vastausvaihtoehdot olivat: 1. kyllä, lähes aina, 2. kyllä, usein, 3. harvoin tai tuskin koskaan, 4. en osaa sanoa. Riittämättömästi nukkuvien osuus muodostuu vastausvaihtoehdon 3 valinneista.

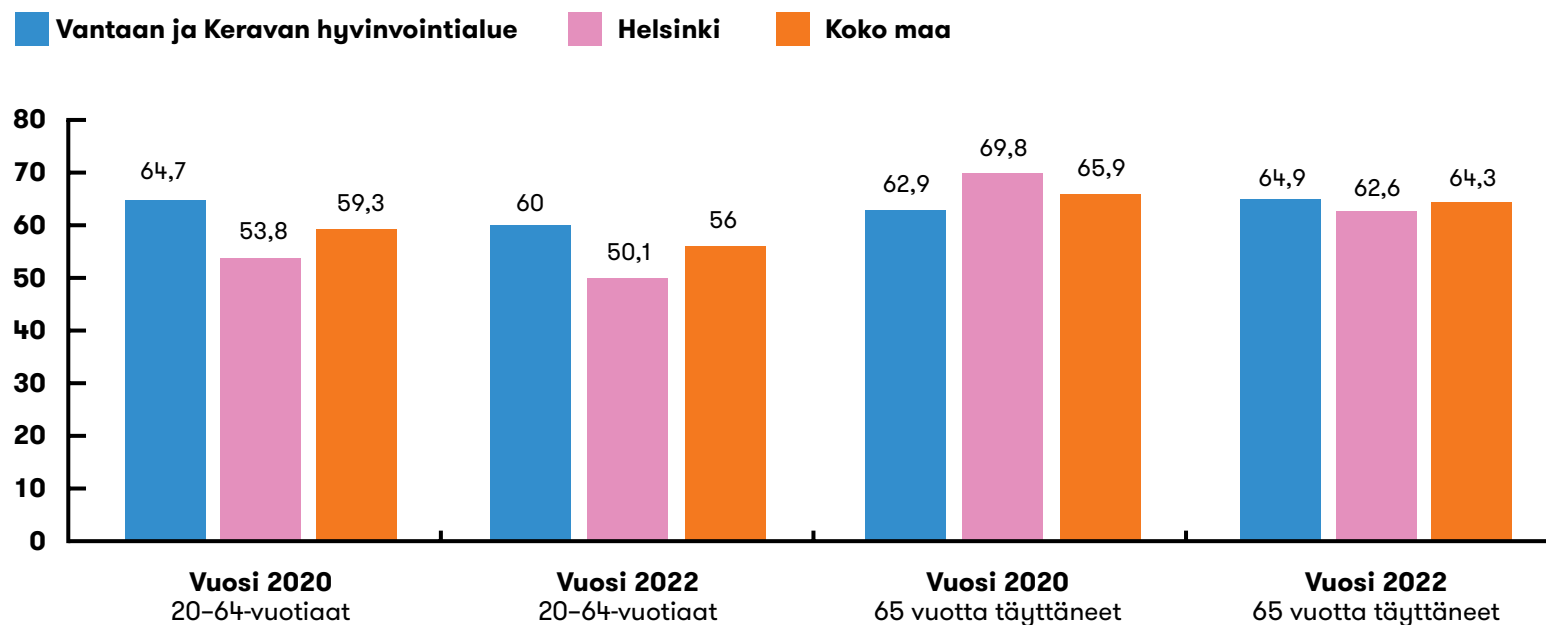
Riittämättömästi nukkuvien osuus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella keskimäärin sama kuin koko maassa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella riittämättömästi nukkuvien naisten osuus on kasvanut selvästi ja miesten osuus vähentynyt selvästi vuodesta 2020.

VANTAAN JA KERAVALAN HYVINVOINTIALUEELLA AIKUISVÄESTÖ LIIKKUU EDELLEEN LIIAN VÄHÄN

Vuosittain
raportoitava

TERVEYSLIIKUNTASUOSITUKSEN* MUKAAN LIIAN VÄHÄN LIIKKUVIEN OSUUS (%)

Yli puolet aikuisista ei liiku terveytensä kannalta riittävästi.

Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus on Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella suurempi verrattuna koko maahan tai Helsinkiin.

*Vähintään kaksi tuntia ja 30 minuuttia kohtuukuormitteista kestävyysliikuntaa tai tunti ja 15 minuuttia raskasta kestävyysliikuntaa viikossa. Lisäksi vähintään kaksi kertaa lihaskuntaa ylläpitävää tai kehittävää liikuntaa viikossa.

Lähde: Terve Suomi -tutkimus

VÄHINTÄÄN TUNNIN PÄIVÄSSÄ LIIKKUVIEN LASTEN JA NUORTEN OSUUS ON KASVANUT

VÄHINTÄÄN TUNNIN PÄIVÄSSÄ LIIKKUVAT, %, 2023
(suluissa muutos vuoteen 2021)

		4.-5. LUOKKA	8.-9. LUOKKA	LUKIO	AMMATILLISET OPPILAITOKSET
Vantaa	Pojat	46,1 (+3,5 %-yks.)	30,8 (+2,7 %-yks.)	23,9 (+6,7 %-yks.)	20,9 (+5,3 % yks.)
	Tytöt	39,9 (+4,7 %-yks.)	21,1 (+0,4 %-yks.)	19 (+5,3 %-yks.)	18 (+1,8 %-yks.)
Koko Maa	Pojat	47,7 (+0,9 %-yks.)	30,2 (+1,4 %-yks.)	23,7 (+1,5 %-yks.)	20,4 (+3 %-yks.)
	Tytöt	38,3 (-0,4 %-yks.)	20,9 (+0,8 %-yks.)	16,5 (+2,2 %-yks.)	13,4 (+0,9 %-yks.)

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus on kouluterveyskyselyn mukaan hieman lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä niin tyttöjen kuin poikienkin osalta. Suurin osa lapsista ja nuorista ei kuitenkaan liiku terveytensä kannalta riittävästi. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus on Vantaalla lisääntynyt kahden vuoden takaisesta hieman enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Lähde: Kouluterveyskysely (THL)

VANTAAN LIIKUNTAPAIKKOJEN MÄÄRÄ ON SAMALLA TASOLLA ESPOON JA HELSINGIN KANSSA

LIIKUNTAPAIKAT / 1000 ASUKASTA	2022
Vantaa	4,35
Espoo	4,41
Helsinki	4,38

VANTAAN LIIKUNTAPAIKAT TYYPIN MUKAAN	MÄÄRÄ
Virkistyskohteet ja -palvelut	24
Ulkokentät ja liikuntapuistot	519
Sisäliikuntatilat	178
Vesiliikuntapaikat	16
Maastoliikuntapaikat	157
Veneily, ilmailu ja moottoriurheilu	2

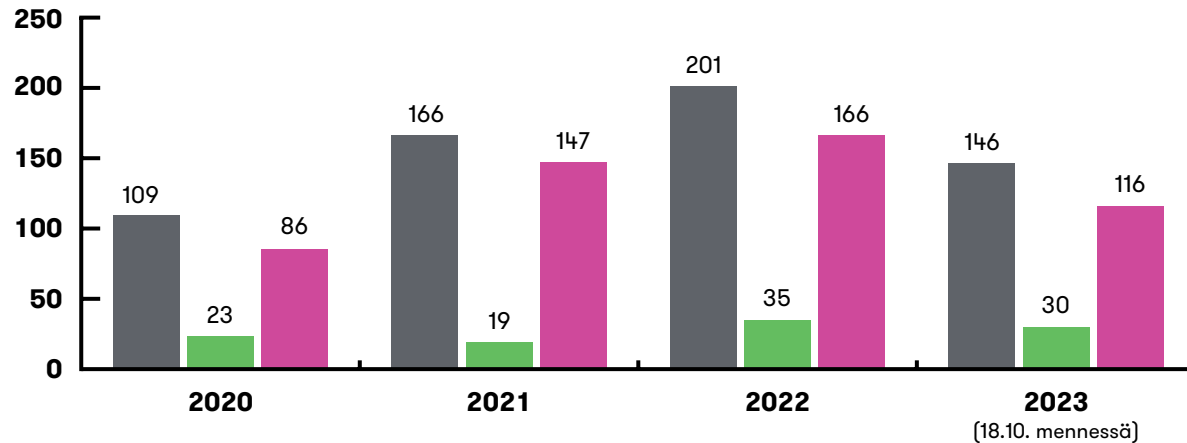
Vantaalla on 898 kunnan omistamaa liikuntapaikkaa. Suurin osa niistä on ulkokenttiä ja liikuntapuistoja.

Vantaalla on asukasmäärään suhteutettuna yhtä paljon liikuntapaikkoja kuin Espoossa ja Helsingissä.

HYVINVOINTIMENTOROINNIN SUOSIO ON KASVANUT

HYVINVOINTIMENTOROINNISSA ALOITTANEIDEN ASIAKKAIDEN MÄÄRÄ

■ Yhteensä ■ Miehet ■ Naiset

Hyvinvointimentorointi on maksuton 12–24 kuukauden mittainen elintapaohjauspalvelu, joka on tarkoitettu aikuisille vantaalaisille.

Hyvinvointimentoroinnin aloittaneiden määrä on lähes kaksinkertaistunut vuodesta 2020.

Aloittaneista 65 vuotta täyttäneitä on keskimäärin 16 prosenttia.

Naisten määrä aloittaneista on yli nelinkertainen verrattuna miehiin

UIMAHALLIEN KÄVIJÄMÄÄRÄT JA OHJATUN LIIKUNNAN OSALLISTUJAMÄÄRÄT OVAT KASVANEET

UIMAHALLIEN AIKUISET KÄVIJÄT

2019	2020	2021	2022
256 907	213 685	120 571	238 089

SPORTTIKORTTI 70+ UINTI- JA KUNTOSALEILMAUKSET

2019	2020	2021	2022
55 214	29 097	23 712	48 821

VAPAAEHTOISTEN VETÄJIEN VERTAIS-OHJATTUUN TOIMINTAAN OSALLISTUNEET

2019	2020	2021*	2022
10 701	980	435	1 418

OHJATTUUN LIIKUNTAAN OSALLISTUNEET

	2019	2020	2021	2022
Ohjatut liikuntaryhmät	10 078	7 773	3 738	7 671
Virtuaalijumpat	-	23 949	130 282	54 102
Sisältää livejumbppalähetyksiin osallistuneiden määrän sekä tallenteiden katsojamäärät.		Luku ajalta 11-12/2020		

*Vuonna 2021 kevään vertaisohjatut ryhmät eivät koronan vuoksi käynnistyneet lainkaan.

Ohjatun liikunnan ja vertaisohjatun toiminnan osanottajamäärät sekä uimahallien kävijämäärät ovat kasvaneet koronavuosien jälkeen, mutta eivät ole palautuneet pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Virtuaalijumpat-palvelu käynnistyi marraskuussa 2020 koronapandemian vuoksi. Palvelu on ollut todella suosittu: vuosien 2020–2022 aikana käyttökerroja on ollut yli 200 000.

Sporttikortin käyttö on koronavuosien jälkeen lähes samalla tasolla kuin ennen pandemiaa. Sporttikortti 70+ on tarkoitettu 70 vuotta täyttäneille vantaalaisille, ja se oikeuttaa veloituksettomaan sisäänpääsyyn Vantaan uimahalleihin ja kuntosaleille maanantaista perjantaihin ennen kello 16. Poikkeuksena ovat Korson uimahalli ja Koivukylän vanhustenkeskuksen kuntosali, joita voit käyttää kaikkina aukioloaikoina.

OSALLISUUS

VANTAAN HYVINVOINTIKATSAUS 2023

OSALLISUUS

Osallisuudella tarkoitetaan ihmisten osallistumista yhteiskunnan toimintaan ja yhteyttä muihin ihmisiin. Osallisuus-teemassa tarkastellaan muun muassa kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia, äänestysaktiivisuutta ja yksinäisyyden kokemuksia.

- Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet koulussa ovat Vantaalla paremmat kuin maassa keskimäärin.
- Ikäntyneet saavat aiempaa paremmin digitukea.

- Tytöt kokevat selvästi poikia harvemmin kuuluvansa tärkeänä osana koulu- tai luokkayhteisöön.
- Yhä useammalla vantaalaisella nuorella ei ole yhtään läheistä ystävää.
- Vantaan äänestysaktiivisuus hyvinvointialuevaaleissa oli selkeästi koko maan tasoa heikompi.
- Ikäntyneiden osallisuuden kokemus on laskenut.

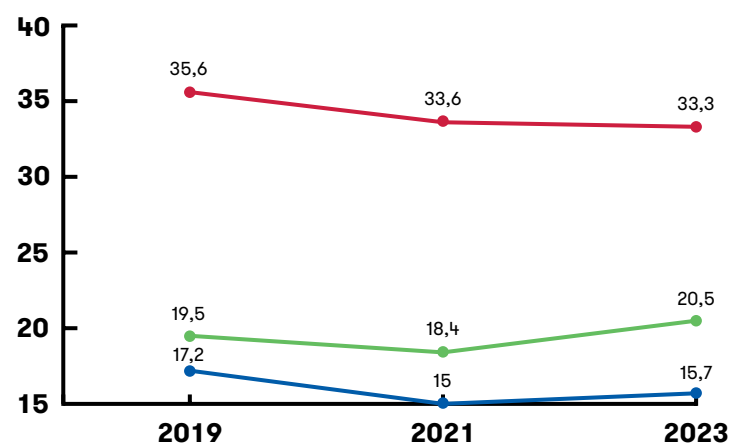

NUORTEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET KOULUSSA OVAT VAHVISTUNEET – TUNNE YHTEISÖÖN KUULUMISESTA ON VAHVISTUNUT TOISELLA ASTEELLA

HYVÄT VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET KOULUSSA,%

8.–9. luokka, Vantaa Lukio, Vantaa Ammatilliset oppilaitokset, Vantaa

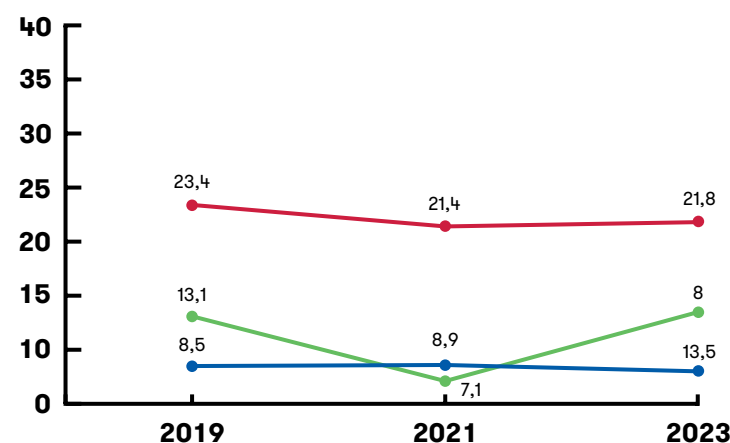
POJAT

Lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien nuorten vaikutusmahdollisuudet oppilaitoksessa ovat vahvistuneet kahden vuoden takaisesta. Kaikissa ikäryhmissä vantaalaiset lapset ja nuoret arvioivat vaikutusmahdollisuutensa koulussa hieman paremmiksi kuin maassa keskimäärin. Pojat arvioivat vaikutusmahdollisuutensa koulussa merkittäväksi tyttöjä myönteisimmiksi.

Toisen asteen opiskelijoista joka kymmenes ja yläkoululaisista 13 % kokee erittäin heikkoa osallisuuden kokemusta. Näiden nuorten osuus on

TYTÖT

säilynyt ennallaan kahden vuoden takaiseen verrattuna ja on Vantaalla samalla tasolla kuin maassa keskimäärin.

Yläkouluikäiset ja toisella asteella opiskelevat tytöt kokevat selvästi poikia harvemmin kuuluvansa tärkeänä osana koulu- tai luokkayhteisöön. Kolmannes yläkouluikäisistä ja alle puolet toisella asteella opiskelevista tytöistä kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä. Kokemus kouluyhteisöön kuulumisesta on hieman heikentynyt kahden vuoden aikana perusopetuksessa, mutta vahvistunut toisen asteen oppilaitoksissa.

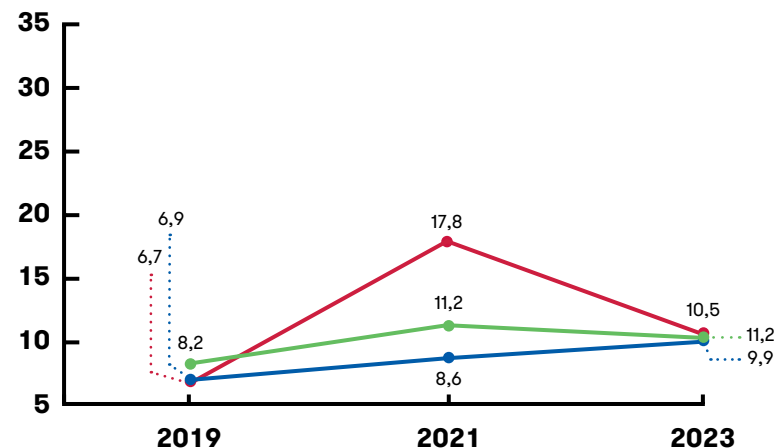
Lähde: Kouluterveyskysely (THL)

YKSINÄISEKSI ITSENSÄ TUNTEVIEN NUORTEN OSUUS ON HIEMAN VÄHENTYNYT, MUTTA YHÄ USEAMPI NUORI ON ILMAN LÄHEISTÄ YSTÄVÄÄ

TUNTEE ITSENSÄ YKSINÄISEKSI, %

8.-9. luokka, Vantaa Lukio, Vantaa Ammatilliset oppilaitokset, Vantaa

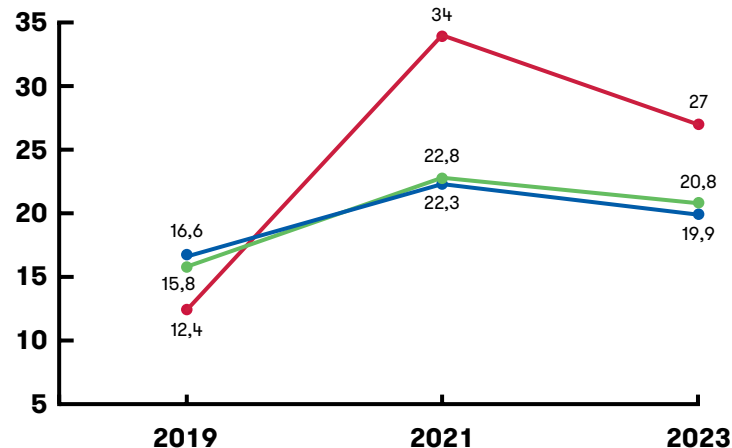
POJAT

Yksinäisyyden kokemus on hieman vähentynyt ja on Vantaalla samalla tasolla kuin maassa keskimäärin. Yksinäisyyden kokemus on kuitenkin yleisempää kuin ennen korona-aikaa.

Yläkoululaisista tytöt kokevat itsensä poikia selvästi useammin yksinäisiksi. Joka viides yläkoululainen tyttö kokee itsensä yksinäiseksi. Yksinäiseksi itsensä kokevien tyttöjen määrä on kuitenkin hieman laskenut, mutta poikien noussut. Yksinäiseksi itsensä kokee joka kymmenes yläkoululainen poika.

TYTÖT

Joka viides lukiolainen ja 27 % ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista tytöistä tuntee itsensä yksinäiseksi, pojista joka kymmenes.

Vaikka yksinäisyyden kokemus on vähentynyt, ilman läheistä ystävää olevien nuorten osuus on kuitenkin kasvanut. Yläkouluikäisistä pojista jopa 14 prosentilla ei ole yhtään läheistä ystävää. Tytöistä ilman läheistä ystävää on 9 prosenttia yläkoululaisista. Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista 11 prosentilla ei ole yhtään läheistä ystävää. Lukiolaisista ilman läheistä ystävää on 9 prosenttia.

Lähde: Kouluterveyskysely (THL)

IKÄÄNTYNEIDEN MIESTEN KOKEMA YKSINÄISYYS ON LISÄÄNTYNYT JA NAISTEN VÄHENTYNYT

VANTAAN JA KERAVAL HYVINVOINTIALUE

	2020	2022
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet	9,1 %	9,4 %
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet	12,5 %	13,0 %

Ikääntyneiden yksinäisyyden kokemus on pysynyt jokseenkin samana.

Verrattuna muihin Uudenmaan hyvinvointialueisiin ja Helsinkiin 75 vuotta täyttäneet ovat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella kaikkein yksinäisimpiä. 65 vuotta täyttäneissä vastaavaa eroa ei ole.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella 75 vuotta täyttäneissä itsensä yksinäiseksi tuntevien miesten osuus on kasvanut 4,7 prosenttiyksikköä (7,7 % → 12,4 %) ja naisten puolestaan laskenut 2,5 prosenttiyksikköä (16,0 % → 13,5 %).

VANTAALAISTEN ÄÄNESTYSAKTIIVISUUS ON PYSYNYT ENNALLAAN

		2015	2019	2022	2023
Äänestysaktiivisuus eduskuntavaaleissa, % äänioikeutetuista	Vantaa	67,8	68,2	-	67,7
	Koko maa	66,9	68,7	-	68,5
Äänestysaktiivisuus hyvinvointialuevaaleissa, % äänioikeutetuista	Vantaa	-	-	38,1	-
	Koko maa	-	-	47,5	-

Vantaan äänestysaktiivisuus hyvinvointialuevaaleissa oli selkeästi koko maan tasoa heikompi. Jatkossa kuntavaalit ja hyvinvointialuevaalit järjestetään samaan aikaan.

Ulkomaalaistaustaisten äänestysaktiivisuus oli Vantaalla vuoden 2023 eduskuntavaaleissa 35,5 % .

OSALLISUUDEN KOKEMUS ON HIEMAN LASKENUT

**OSALLISUUSINDIKAATTORI ASTEIKOLLA 0–100, SUUREMPI PISTEMÄÄRÄ
TARCOITTAÄ VÄHVEMPÄÄ OSALLISUUDEN KOKEMUSTA**

	2022A (Kysely tehty alkuvuodesta)	2022B (Kysely tehty loppuvuodesta)
Yli 65-vuotiaat vantaalaiset	77,0	75,0
Kaikki vantaalaiset	78,4	66,9

Vantaalaisten osallisuuden kokemus on hieman laskenut. Yli 65-vuotiaat kokevat osallisuutta suunnilleen saman verran kuin vantaalaiset yleensä.

Kaikilla kyselyyn vastanneilla terveydentilansa heikoksi tuntevilla osallisuusindikaattorin keskiarvo oli 59,7 pistettä, kun hyväksi terveydentilansa tuntevilla se oli 84,3.

Ikääntyneistä joka kolmas tai useampi on tyytyväinen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin.

TYTYVÄISYYS OSALLISTUMIS- JA VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUKSIIN, 2022B
Kysely tehty loppuvuodesta

	TYTYMÄTTÖMIÄ	TYTYVÄISIÄ	EI KUMPAAKAAN
66–75-vuotiaat vantaalaiset	17,5 %	33,8 %	31,3 %
76 vuotta täyttäneet vantaalaiset	15,6 %	42,2 %	33,3 %

Lähde: Vantaan osallisuuskyselyt 2022a ja 2022b

IKÄÄNTYNEET SAAVAT AIEMPAA PAREMMIN DIGITUKEA

SAATKO TUKEA VERKKOASIOINTIIN JA DIGITAALISTEN VÄLINEIDEN KÄYTTÖÖN KUN SITÄ TARVITSET?

	2021	2023
En useimmiten (tai koskaan) saa tukea:	32 %	14 %

*Kyselyyn vastasi vuonna 2021 253 eläkeläistä ja vuonna 2023 517 eläkeläistä.

Vantaan toteuttamien digitaitokyselyiden* perusteella vantaalaiset eläkeläiset ovat saaneet paremmin digitukea vuonna 2023 kuin vuonna 2021.

Digitukea on tarjonnut syksyllä 2023 Vantaalla yhteensä 13 kaupungin tai järjestön toimijaa. Vuodesta 2021 toimijoiden määrä on kasvanut yhdellä per vuosi.

Lähde: Vantaan ja Espoon digitaitokysely 2021 ja Vantaan digitaitokysely 2023

VAPAA-AIKA

VANTAAN HYVINVOINTIKATSAUS 2023

VAPAA-AIKA

Harrastukset, vapaa sivistystyö, nuorisotyö sekä kulttuuri- ja kirjastopalvelut ovat tärkeitä hyvinvoinnin ja terveyden edistäjiä. Vantaalla näitä palveluita tarjoaa esimerkiksi Vantaan aikuisopisto.

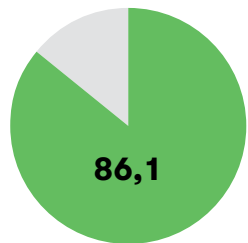
- Lähes kaikilla vantaalaisilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi viikoittainen harrastus.
- Kulttuuritapahtumien ja kirjastojen kävijämäärät sekä kirjastojen lainamäärät ovat kasvussa. Palveluiden suosio on suurta erityisesti naisten keskuudessa.

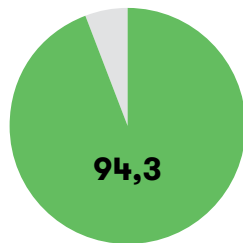
LÄHES KAIKKI VANTAALAISET LAPSET JA NUORET HARRASTAVAT JOTAIN VIIKOITTAIN

HARRASTAA JOTAKIN VÄHINTÄÄN KERRAN VIIKOSSA, %

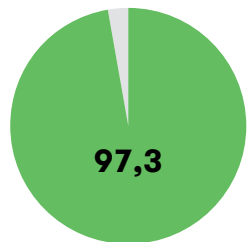
POJAT

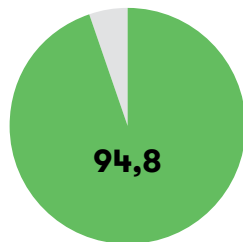
4.-5. luokka
Vantaa

8.-9. luokka
Vantaa

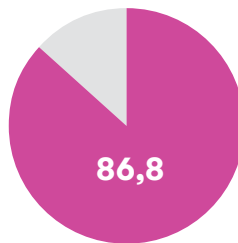

Lukio
Vantaa

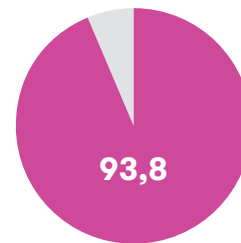

Ammatilliset
oppilaitokset
Vantaa

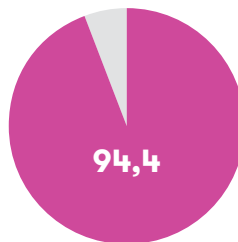
TYTÖT

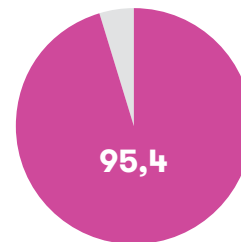
4.-5. luokka
Vantaa

8.-9. luokka
Vantaa

Lukio
Vantaa

Ammatilliset
oppilaitokset
Vantaa

Lähes kaikilla lapsilla (86 prosentilla) ja nuorilla (noin 94–97 prosentilla) on vähintään yksi viikoittainen harrastus. Harrastukseksi sisällytetään kysymyksessä sekä ohjattu että omaehtoinen toiminta, esimerkiksi kännykällä pelaaminen.

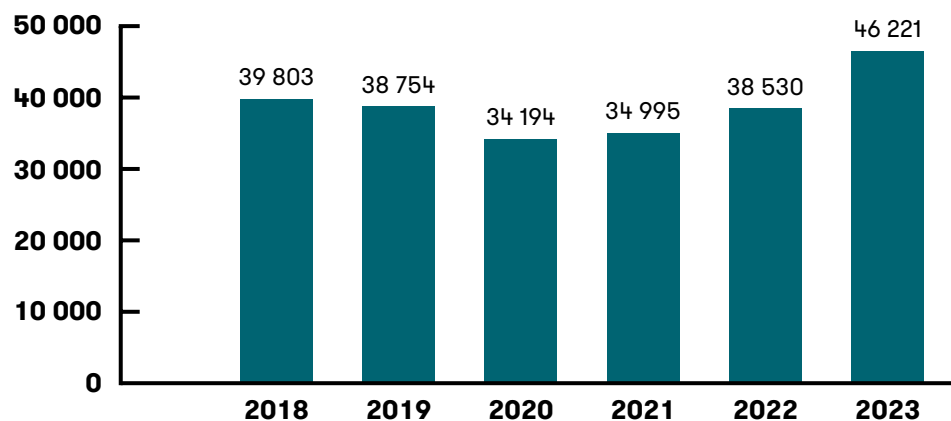
Suurin osa (68–77 prosenttia) nuorista liikkuu vapaa-ajalla omaehtoisesti vähintään viikoittain.

Taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa harrastaa 75 prosenttia alakoulun 4.-5.-luokkalaisista, 47 prosenttia 8.-9.-luokkalaisista, 33 prosenttia ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista sekä 55 prosenttia lukiolaisista. Tämä on hieman vähemmän kuin maassa keskimäärin.

Lähde: Kouluterveyskysely (THL)

VANTAAN AIKUISOPISTON OPETUSMÄÄRÄT LISÄÄNTYNEET

**VANTAAN AIKUISOPISTON VAPAAAN SIVISTYSTYÖN OPETUSTUNNIT
(LUKU EI SISÄLLÄ AIKUISTEN PERUSOPETUKSEN OPISKELIJOITA)**

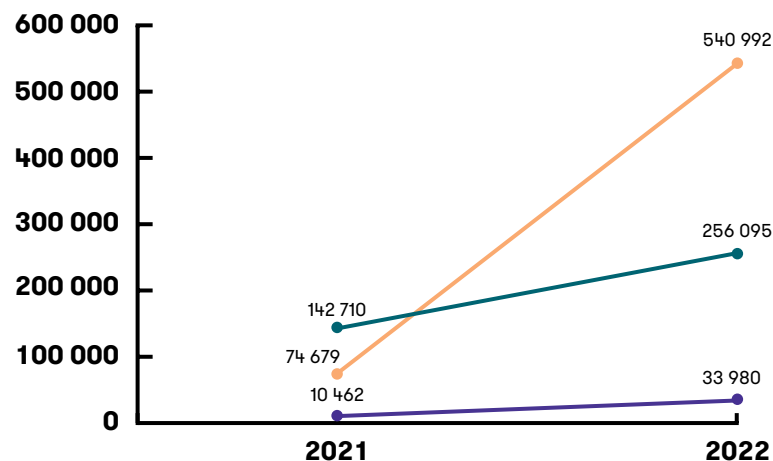
Valtionosuuteen oikeuttavat vapaan sivistystyön opetustunnit vähenivät pandemia-aikana, mutta vuonna 2022 tuntien määrä palasi vuoden 2019 tasolle.

Vuonna 2023 opiskelijamäärä ja kurssipaikkaa jonottavien määrä on jatkanut kasvuaan ja vapaan sivistystyön kysyntä on noussut.

KULTTUURITAPAHTUMIEN JA KIRJASTOJEN KÄVIJÄMÄÄRÄT LISÄÄNTYNEET

KULTTUURITAPAHTUMIEN KÄVIJÄT

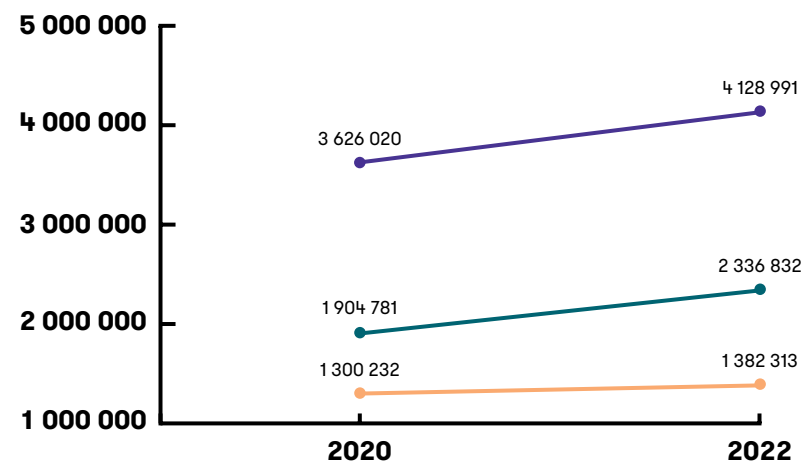
- Kulttuuritapahtumien kävijämäärä
- Virtuaalisten tapahtumien kävijämäärä
- Museoiden ja näyttelyiden kävijämäärä

Kulttuuritapahtumien ja kirjastojen kävijämäärät ja kirjastojen lainamäärät ovat kasvussa.

KIRJASTOKÄYNNIT JA LAINAT

- Lainoja
- Fyysiset kirjastokäynnit
- Verkkokirjastokäynnit

Verkkokirjaston käyttö on kasvanut myös korona-ajan jälkeen.

NAISET OVAT AKTIIVISEMPIÄ KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUIDEN KÄYTTÄJIÄ VANTAAN ALUEELLA

KULTTUURIPALVELUITA EI TARJOLLA RIITTÄVÄSTI (pois lukien kirjastot), % palveluja tarvinneista, 20 vuotta täyttäneet (2022)	MIEHET	NAISET	YHTEENSÄ
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	15,7	16,9	16,4
Koko maa	20,6	22,2	21,4

Vantaan ja Keravan alueella ollaan tyytyväisempiä kulttuuripalveluiden tarjontaan kuin muualla Suomessa.

Vantaan ja Keravan alueella naiset käyttävät kulttuuripalveluita miehiä enemmän.

KUUKAUSITTAIN JOTAIN KULTTUURIPALVELUA (mukaan lukien kirjastot) käyttäneiden osuus %, 20–64-vuotiaat (2022)	MIEHET	NAISET	YHTEENSÄ
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	19,9	31,1	25,8
Koko maa	23,8	20,6	21,4

A photograph of a woman and two children sitting at a table. The woman is smiling and looking at a young girl who is leaning in to kiss her on the cheek. The girl is wearing a white lace dress. To the left, a young boy is looking down. In the foreground, there is a vase of white tulips and a blue and white polka-dot mug. The background shows a window with a view of a building.

TURVALLISUUS

VANTAAN HYVINVOINTIKATSAUS 2023

TURVALLISUUS

Turvallisuus-teema käsittelee turvallisuutta rikosten ja koulukiusaamisen näkökulmasta. Teemaan kuuluu myös turvallisuuden tunne, joka vaikuttaa olennaisesti koettuun hyvinvointiin.

- Koulukiusaaminen koskettaa yhä suurempaa osaa lapsista ja nuorista.
- Fyysistä uhkaa kokee yhä useampi vantaalainen nuori, erityisesti pojat.
- Rikosten määrä Vantaalla sekä väkivaltarikoksista epäiltyjen nuorten määrä on kasvanut.
- Ikääntyneiden turvallisuuden tunne on laskenut sekä kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot lisääntyneet.

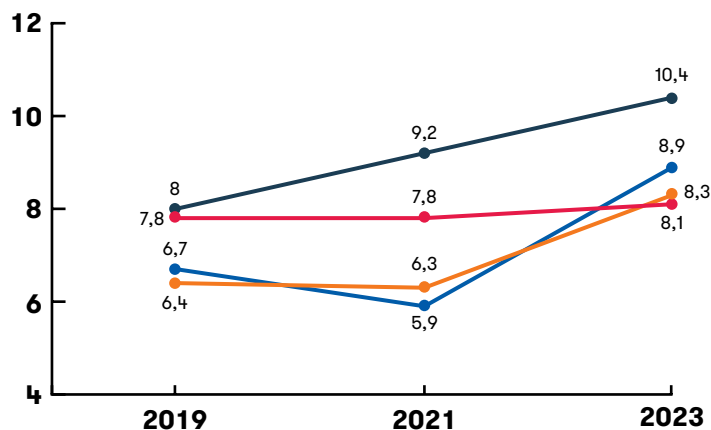

KOULUKIUSAAMINEN KOSKETTA YHÄ SUUREMPAA OSAA LAPSISTA JA NUORISTA

KOULUKIUSATTUNA VÄHINTÄÄN KERRAN VIIKOSSA, %

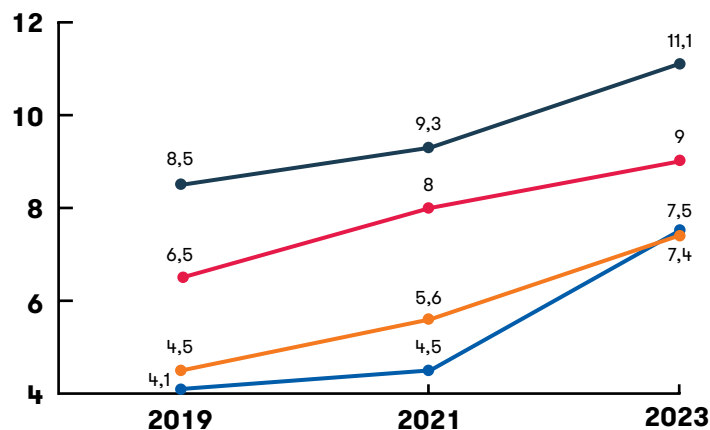
■ 4.-5. luokka, Vantaa ■ 4.-5. luokka, Koko maa ■ 8.-9. luokka, Vantaa ■ 8.-9. luokka, Koko maa

POJAT

Viikoittain kiusatuksi tulleiden oppilaiden osuus on kasvanut merkittävästi perusopetuksessa ja on Vantaalla yleisempää kuin maassa keskimäärin. Alakoululaisista lähes 11 % ja yläkoululaisista 8 % kokee kiusaamista viikoittain. Tytöt kokevat kiusaamista poikia enemmän alakoulussa, yläkoululaisten osalta tilanne on toisin päin. Viikoittain kiusaamista kokevien opiskelijoiden osuus on kasvanut myös lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa.

TYTÖT

Kiusaaminen koskettaa yhä suurempaa osaa oppilaista, sillä viikoittaista koulukiusaamista kokevien lisäksi myös niiden oppilaiden osuus on lisääntynyt, jotka ovat kokeneet kiusaamista harvemmin. Maahanmuuttajataustaiset oppilaat kokevat suomalaistaustaisia useammin kiusaamista ja myös osallistuvat useammin muiden kiusaamiseen. Kiusaaminen jää yhä usein piiloon, vain hieman yli puolet kiusaamistilanteissa mukana olleista alakoululaisista ja kolmannes yläkoululaisista kertoo kiusaamisesta koulun aikuiselle. Yläkoululaisten osalta kiusaamisesta kertominen on kuitenkin yleistynyt.

Lähde: Kouluterveyskysely (THL)

YHÄ USEAMPI VANTAALAINEN NUORI ON KOKENUT FYYSISTÄ UHKA

KOKENUT FYYSISTÄ UHKA VUODEN AIKANA, %

ALUE	SUKUPUOLI	8.-9. LUOKKA		
		2019	2021	2023
Vantaa	Pojat	23,3	20	26,6
	Tytöt	14,8	15,1	17,1
Koko maa	Pojat	20,1	17,8	20,7
	Tytöt	14,1	14,4	14,5

*Fyysisellä uhalla tarkoitetaan tässä seuraavia asioita:

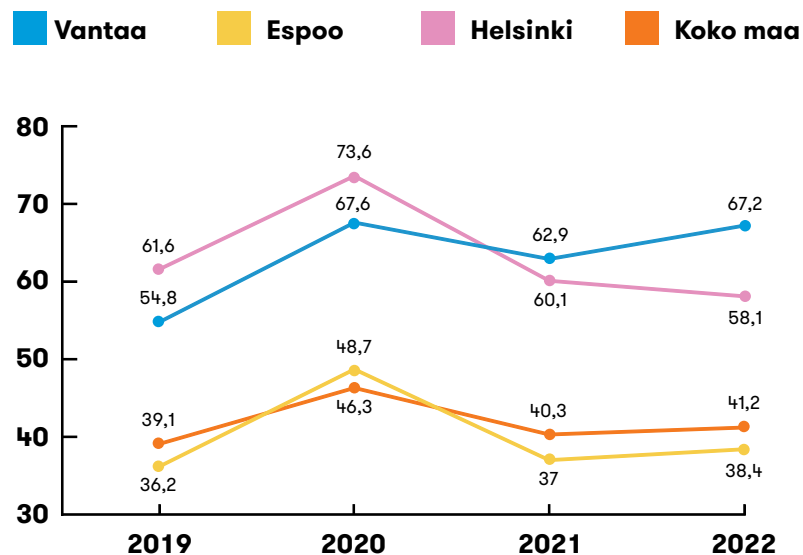
1. varastettu tai yritetty varastaa käyttämällä väkivaltaa tai uhkaamalla sillä,
2. uhattu vahingoittaa fyysisesti, 3. käyty fyysisesti kimppuun kuten lyöty, potkittu tai käytetty jotain asetta.

Fyysisen uhan* kokemus on lisääntynyt yläkoulun 8.-9.-luokkalaisten sekä ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden osalta ja on Vantaalla yleisempää kuin maassa keskimäärin. Fyysistä uhkaa on kokenut edellisen vuoden aikana 22 % yläkoululaisista, 12 % lukiolaisista ja 19 % ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista.

Pojat kertovat kokeneensa fyysistä uhkaa tyttöjä useammin. Yläkouluikäisistä pojista 27 %, lukiolaisista pojista 15 % ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista pojista 22 % on kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana.

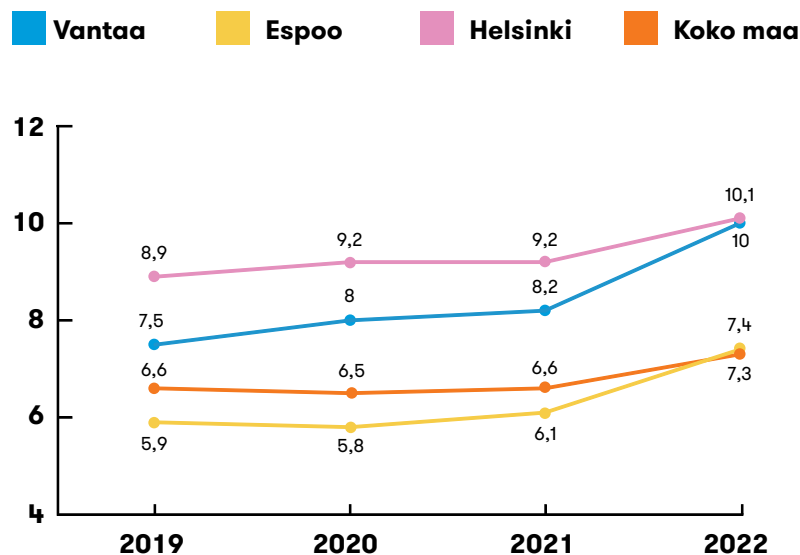
RIKOSTEN MÄÄRÄ VANTAALLA ON KASVANUT

POLIISIN TIETOOIN TULLEET OMAISUUSRIKOKSET /
1000 ASUKASTA

Omaisuusrikosten määrä on kasvanut selvästi vuoteen 2019 verrattuna ja Vantaalla määrä on suurempi suhteessa muihin pääkaupunkiseudun kuntiin.

POLIISIN TIETOOIN TULLEET HENKEEN JA TERVEYTEEN
KOHDISTUNEET RIKOKSET / 1000 ASUKASTA

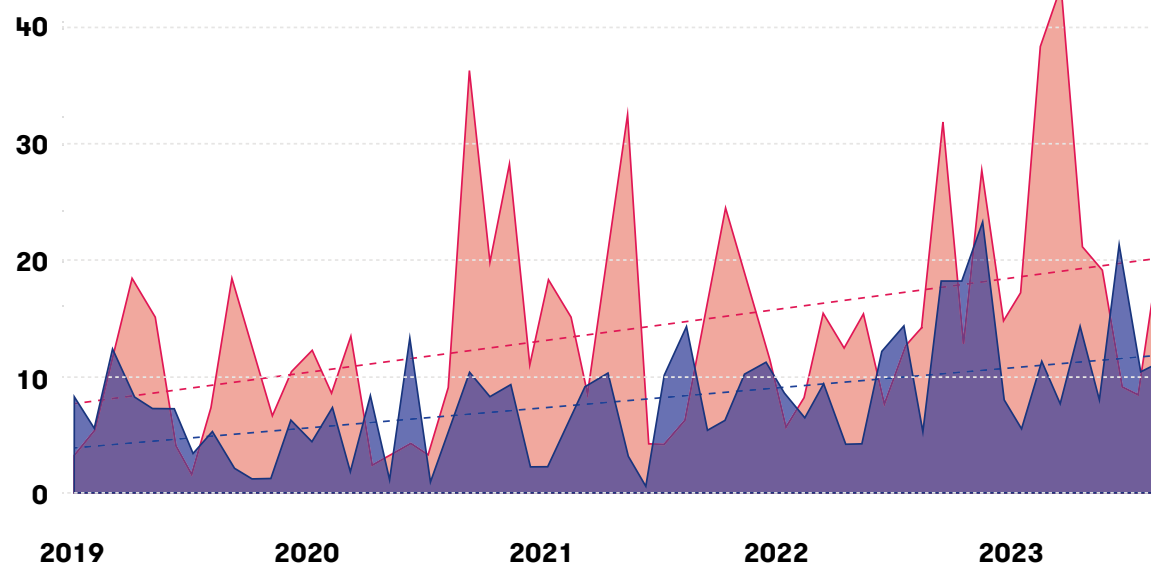

Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä on kasvanut selvästi vuodesta 2019 ja on muuta maata korkeammalla tasolla.

VÄKIVALTARIKOKSISTA EPÄILTYJEN NUORTEN MÄÄRÄ ON KASVANUT

VÄKIVALTARIKOKSISTA EPÄILLYT NUORET

Alle 15-vuotiaat 15-17-vuotiaat

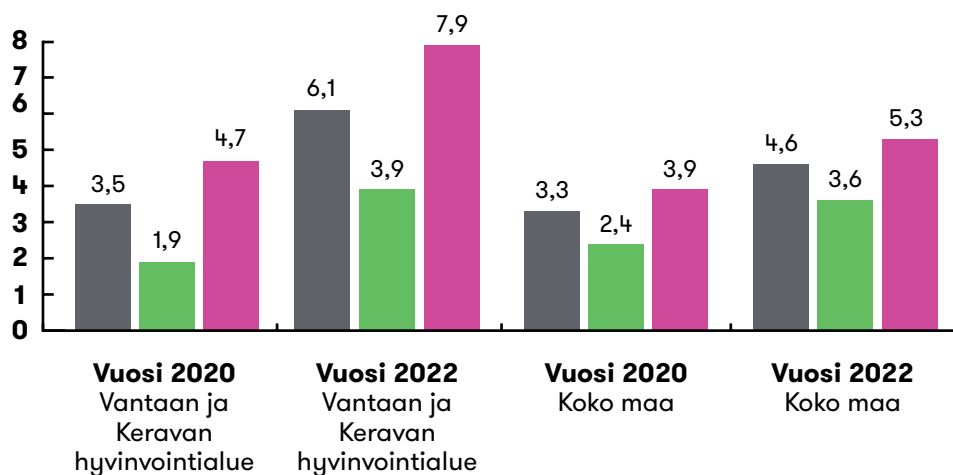

Väkivaltarikosten kokonaismäärässä nuorten tekemät rikokset korostuvat. 15-17-vuotiaiden tekemät pahoinpitelyt ovat nousseet tasaisesti vuodesta 2019, viimeisen vuoden aikana jopa 27 prosenttia. Omaisuusrikoksista samassa ikäryhmässä korostuvat julkisella paikalla tehdyt ryöstörikokset, joissa käytetään väkivaltaa tai väkivallan uhkaa.

YHÄ USEAMPI IKÄÄNTYNYT KOKEE TURVATTOMUUTTA

PÄIVITTÄISEN ELÄMÄNSÄ TURVATTOMAKSI KOKENEIDEN OSUUS (%),
75 VUOTTA TÄYTTÄNEET

Yhteensä Miehet Naiset

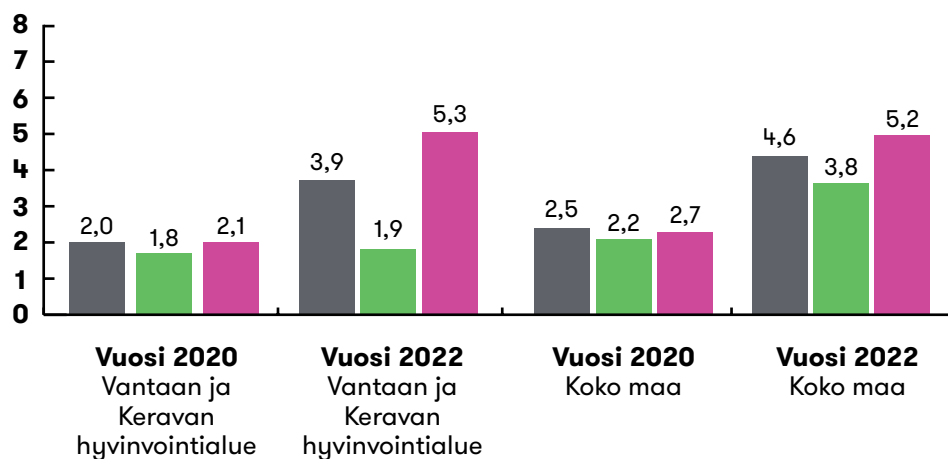

Päivittäisen elämänsä turvattomaksi kokeneiden osuus on kasvanut sekä 65 vuotta että 75 vuotta täyttäneillä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja samoin valtakunnallisesti.

Naiset kokevat miehiä enemmän turvattomuutta. Eniten turvattomuutta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella kokevat 75 vuotta täyttäneet naiset, 7,9 % ikäryhmästä.

PÄIVITTÄISEN ELÄMÄNSÄ TURVATTOMAKSI KOKENEIDEN OSUUS (%),
65 VUOTTA TÄYTTÄNEET

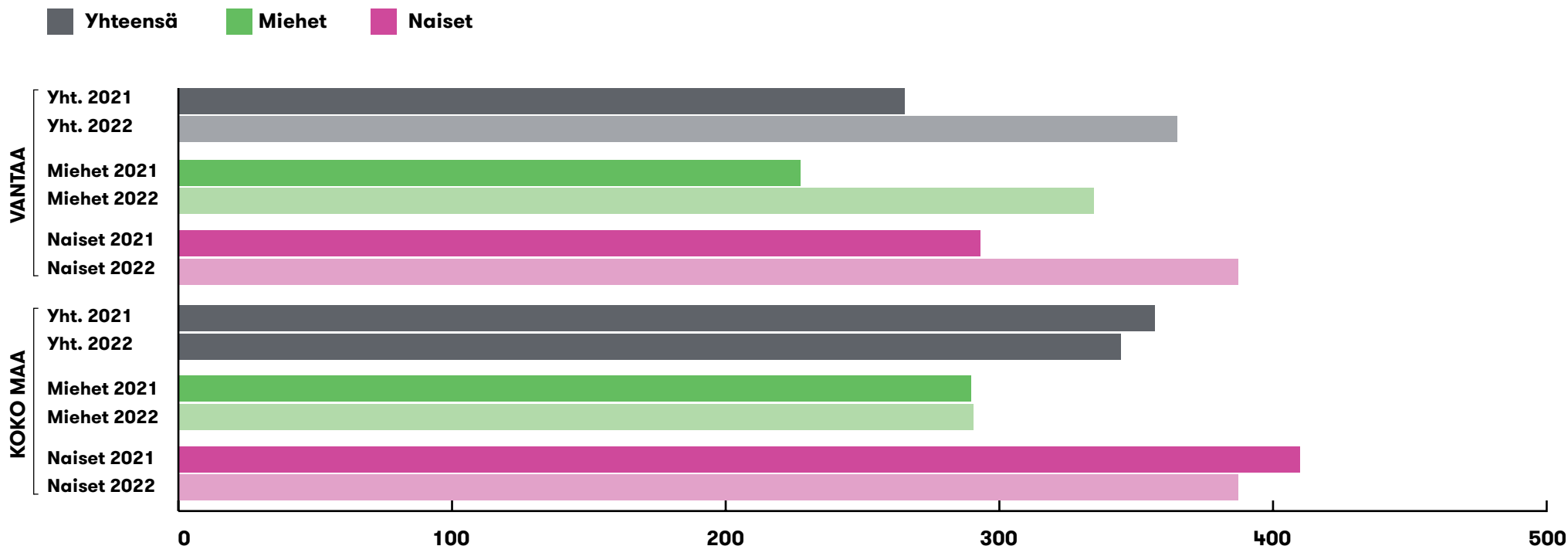
Yhteensä Miehet Naiset

Koko maahan verrattuna vantaalaisten 65 vuotta täyttäneiden turvattomuuden kokemus on keskimääräistä vähäisempää ja 75 vuotta täyttäneiden keskimääräistä suurempaa.

KAATUMISIIN JA PUTOAMISIIN LIITTYVÄT HOITOJAKSOT OVAT KASVANEET IKÄÄNTYNEILLÄ

KAATUMISIIN JA PUTOAMISIIN LIITTYVÄT HOITOJAKSOT 65 VUOTTA TÄYTTÄNEILLÄ / 10 000 VASTAAVAN IKÄISTÄ

Ikääntyneiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen määrä on noussut samalle tasolle koko maan kanssa. Myös Espoossa ja Helsingissä hoitojaksojen määrä on noussut.

Ikääntyneillä naisilla on miehiä enemmän kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja. Molemmilla sukupuolilla hoitojaksot ovat lyhyellä tarkasteluvälillä kasvussa.

ELINympäristö

VANTAAN HYVINVOINTIKATSAUS 2023

ELINympÄRISTÖ

Elinympäristön viihtyisyydellä on iso merkitys terveydelle ja hyvinvoinnille. Lähellä sijaitsevat palvelut helpottavat arkea, harrastamista ja yhteisöllisiä kokemuksia. Toimiva joukkoliikenne on osa hyvinvointia tukevaa elinympäristöä.

- Koulut, päivittäistavarakaupat sekä lähivirkistysalueet ovat lähellä asukkaita.
- Yli 80 % asukkaista on korkeintaan 250 metriä lähimmälle joukkoliikenteen pysäkille.
- Kulttuuripalveluista erityisesti kirjastot sijaitsevat lähellä.

- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuvat ikääntyneet ovat koko maahan verrattaessa keskimääräistä tyytymättömämpiä asuinalueensa olosuhteisiin.

VANTAALLA KOULUT, KAUPAT JA MUUT PALVELUT OVAT LÄHELLÄ

**ENINTÄÄN KAHDEN KILOMETRIN
ETÄISYYDELLÄ ALA-ASTEESTA ASUVAT,
% 7–12-VUOTIAISTA**

2022	92,9
-------------	------

**ENINTÄÄN 500 METRIN ETÄISYYDELLÄ
PÄIVITTÄISTAVARA-KAUPOISTA ASUVAT,
% 75 VUOTTA TÄYTTÄNEISTÄ**

2021	68,9
-------------	------

**SÄÄNNÖLLISEN JOUKKOLIIKENTEEN
PYSÄKISTÄ MAINITULLA ETÄISYYDELLÄ
ASUVAT, % VÄESTÖSTÄ (2023)**

Enintään 250 metriä	83,5
Enintään 500 metriä	98,9
Enintään 1000 metriä	99,9

**LÄHIVIRKISTYKSEEN SOVELTUVIEN
ALUEIDEN SAAVUTETTAVUUS,
% VÄESTÖSTÄ (2018)**

Enintään 300 metriä	95,8
Enintään 500 metriä	99,7
Enintään 1000 metriä	100,0

92,9 prosenttia alakoululaisista asuu enintään kahden kilometrin päässä alakoulusta. 75 vuotta täyttäneistä vantaalaisista 68,9 prosentilla päivittäistavarakauppa on enintään 500 metrin päässä kotoa. Suurin osa vantaalaisista asuu muutaman sadan metrin päässä joukkoliikenteen pysäkistä ja lähivirkistysalueesta.

KULTTUURIPALVELUISTA ERITYISESTI KIRJASTOT SIJAITSEVAT LÄHELLÄ ASUKKAITA

KULTTUURIPALVELUIDEN SAAVUTETTAVUUS, % VÄESTÖSTÄ (2021)

	KIRJASTO	PÄÄTOIMISESTI HOIDETTU MUSEO	PÄÄTOIMISESTI HOIDETTU TEATTERI	ELOKUVATEATTERI
Enintään 1500 metriä	63,4	17,6	9,2	20,5
Enintään 3 kilometriä	90,0	37,0	18,4	39,7
Enintään 10 kilometriä	100,0	99,3	80,1	96,6
Enintään 20 kilometriä	-	100,0	100,0	100,0

90 prosentilla tai useammalla vantaalaisista matkaa kirjastoon on enintään kolme kilometriä sekä museoon ja elokuvateatteriin enintään 10 kilometriä. Teattereiden kohdalla saavutettavuus on lähes yhtä hyvä: 80,1 prosentilla vantaalaisista matkaa teatteriin on enintään 10 kilometriä.

ASUINALUEENSA OLOSUHTEISIIN TYYTYVÄISTEN IKÄÄNTYNEIDEN OSUUS ON LASKENUT

ASUINALUEENSA OLOSUHTEISIIN TYYTYVÄISTEN OSUUS (%),
65 VUOTTA TÄYTTÄNEET

		2020	2022
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Miehet	85,4	82,7
	Naiset	86,3	82
	Yhteensä	85,9	82,3
Koko maa	Yhteensä	85,2	83,7

Koko maahan verrattuna Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella asuvat ikääntyneet ovat hieman keskimääräistä tyytymättömämpiä asuinalueensa olosuhteisiin.

Uudenmaan hyvinvointialueiden keskinäisessä vertailussa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ikääntyneet ovat tyytymättömmimpiä asuinalueensa olosuhteisiin.

ASUINALUEENSA OLOSUHTEISIIN TYYTYVÄISTEN OSUUS (%),
75 VUOTTA TÄYTTÄNEET

		2020	2022
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Miehet	82,2	77,9
	Naiset	84,9	82,9
	Yhteensä	83,8	80,7
Koko maa	Yhteensä	85,3	83,8

Tyytyväisyys asuinalueen olosuhteisiin on laskenut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ikääntyneissä 2,0–4,3 prosenttiyksikköä iästä ja sukupuolesta riippuen.

HYVINVOINTIKATSAUKSEN LÄHTEET

Hyvinvointikatsauksen lähteinä on hyödynnetty erilaisia kansallisia kyselyjä, tilastoja, tietokantoja ja rekistereitä sekä Vantaan omien toimialojen tilastointeja ja kyselyitä.

Kouluterveyskysely (THL)

Kouluterveyskysely tuottaa joka toinen vuosi monipuolista ja luotettavaa, maakunnallista ja paikallista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palvelujen tarpeisiin vastaavuudesta.

Terve Suomi -tutkimus (THL)

Terve Suomi -tutkimus tuottaa kattavaa tietoa Suomessa asuvien aikuisten terveydestä, hyvinvoinnista ja palveluista.

Kansallinen terveysindeksi (THL)

Kansallinen terveysindeksi kokoaa yhteen aiempaa laajemmin tietoa väestön terveydestä sekä toiminta- ja työkyvystä. Indeksien laskennassa käytetään monipuolisesti Kelan, Terveystietokeskuksen, Eläketurvakeskuksen ja Tilastokeskuksen ylläpitämiä rekisteritietoaineistoja.

Asunnot ja asuinolot -tilasto (Tilastokeskus)
Asunnottomat 2022, ARAn selvitys 2/2023
Erikoissairaanhoidon tilasto (THL)
Kelan tilastot
Liiteri-tietopalvelu
Lipas-tietokanta
MOVE!-mittaus (Opetushallitus)
Poliisin tilastot
Sosiaalipalvelujen toimintatilasto (THL)
THL:n tilastot
Tilastokeskuksen tilastot
Toimeentulorekisteri (THL)
Työväkyselytilasto (TEM)
Työssäkäyntitilasto (Tilastokeskus)
Vantaan aikuisopiston tilastot
Vantaan liikuntapalveluiden tilastot
Vantaan osallisuuskyselyt 2022a ja 2022b
Vantaan ja Espoon digitaalisuusbarometri 2021 ja
Vantaan digitaalisuusbarometri 2023

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Taide- ja kulttuuripalvelut
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Elinympäristön kehittäminen

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne
- Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu ja terveellisen elinympäristön turvaaminen
- Turvallisuudesta ja varautumisesta huolehtiminen

KUNTALAISEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö
- Kotouttaminen
- Elinkeinopolitiikka: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data
- Resurssiviisaat toimintatavat

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

Kuva: Kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen, lähde: Kuntaliitto

VANTAAN HYVINVOINTI- KATSAUS 2023

